

HISTORISCHE KRING EEMNES

Kwartaalblad

Jaargang 43

2021-1

De Groentespecialzaak van
Eemnes en omstreken!

Lekker Gezond, Laarderweg 24B
3755 AN Eemnes, TE: 035 5386257

Topkwaliteit Groente & Fruit
Verse Salades
Verse Maaltijden
Verse Soepen
Vers gesneden Groentemixen
Verse Sappen
Fruit Kisten
Superfood
 Tarwegras-sap

van der Waaij
makelaars & rentmeesters

Wakkerendijk 178A - 3755 DH EEMNES - 035-5394470
info@waaijmakelaars.nl - www.waaijmakelaars.nl

Aanbod

Verkoop

Aankoop

Taxaties

Buitenstate

welkoop
Eemnes www.welkoop.nl

AUTO CENTRUM EEMNES

Goed is niet Goed genoeg....

info@autocentrumemnes.nl

www.autocentrumemnes.nl

BOSCH

Technologie voor het leven

Bramenberg 6
3755 BX Eemnes

(035) 539 5174 | 06 559 737 39

(035) 539 5169

HISTORISCHE KRING EEMNES

DOEL VAN DE VERENIGING IS:

Bevordering van de kennis van- en de belangstelling voor de geschiedenis in algemene zin en de geschiedenis van Eemnes, met aansluitend gebied, in het bijzonder.

jaargang 43, nr. 1

maart 2021

verschijnt viermaal per jaar

Druk: ISSN 1384-0657

Digitaal: ISSN 2666-6200

BESTUUR

Voorzitter:

Mw. N.E. Lemckert, Zilver schoon 11
3755 TH Eemnes, 035-5311913

Secretaris:

J.A. de Bruijn, Wakkerendijk 1,
3755 DA Eemnes, 035-5310038

Penningmeester:

Mw. E.C.M. Seure-van 't Klooster,
Raadhuislaan 49, 3755 HB Eemnes,
035-5310129
HKE-ING Bank NL71INGB0002080362
HKE-Rabobank NL31RABO0315911425

Leden:

H.A. van Hees, 035-5389849
D.E.C. Scherpenzeel, 06-11522750
W. van IJken, 035-5389367

LEDENADMINISTRATIE

D.E.C. Scherpenzeel, Zilver schoon 35
3755 TH Eemnes,
ledenadministratie@historischekringeemnes.nl

INTERNET HKE-ACTUEEL

www.historischekringeemnes.nl
info@historischekringeemnes.nl

KWARTAALBLAD

Redactieadres:

Kerkstraat 15, 3755 CK Eemnes
035-5389849, info@kleinwee.demon.nl

Redactie:

Henk van Hees, Ruud Ham

Opmaak:

ctmedia, Eemnes

Druk:

Ditisdrukwerk, Eemnes

LIDMAATSCHAP

€ 14,- p.j., incl. kwartaalblad, voor leden in Eemnes, Baarn, Laren NH, Blaricum en Huzen NH. Leden buiten dit gebied betalen € 29,- p.j. i.v.m. verzendkosten.

Opzegging schriftelijk voor 1 december.

Losse nummers: € 4,- (porto € 3,70 bij 1 exemplaar)

Vrienden HKE minimaal € 15,- p.j.

WERKGROEPEN

Bebouwingsgeschiedenis:

R.T. v.d. Schaaf, 035-5386094

Beeld en Geluid:

D.E.C. Scherpenzeel, 06-11522750

Documentatie:

Vacature

Voorwerpen:

H.H.M. van Roy, 035-5312531

Bibliografie:

H. van der Voort, 06-47452024 na 19.00

Foto's:

R.J. Ham, 035-5311424

Genealogie:

H.A. van Hees, 035-5389849

Interviews:

H.A. van Hees, 035-5389849

Streekdrachten:

Mw. J.M.C. Eggenkamp, 035-5387265

Toonstellingen:

Vacature

Website:

R.J. Ham, 035-5311424

©2021 Historische Kring Eemnes. Alle rechten voorbehouden. Het geheel of gedeeltelijk overnemen van artikelen is slechts toegestaan na toestemming van de redactie. De uitgever heeft er naar gestreefd de rechten van illustraties volgens wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen nog bepaalde rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht zich te wenden tot de uitgever: info@historischekringeemnes.nl. Logo van HKE: ©2009 Joop Smids, Eemnes, met alleenrecht van gebruik voor HKE.

De Historische Kring Eemnes is een door de Belastingdienst erkende Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI), waardoor belastingvrije schenkingen aan de vereniging kunnen worden gedaan.

FOTO OMSLAG:

“Schilderij dat dominee J.J. van Noort in 1885 cadeau kreeg bij zijn afscheid als predikant van Eemnes-Binnen. Het is een zicht op Eemnes-Binnen vanaf de Armenakker met o.a. het Dikke Torentje en de daken van de oude dorpsschool en de hervormde pastorie van Eemnes-Binnen”.

Inhoud

De Oudheidkamer	5
Van de voorzitter	5
In Memoriam	
- Jenny de Roos-Post (<i>Henk van Hees</i>)	7
- Vierluik Jaap van der Woude (<i>Willem Sluijs, Jan Out, Jan de Bruijn & Henk van Hees</i>)	9
Interview met Hans van Gelder (<i>Henk van Hees</i>)	19
Nawoord (<i>Henk van Hees</i>)	23
Fotowedstrijd – deel 4 (<i>Henk van Hees</i>)	24
Stijntje Blok-Bogaard is 100 jaar geworden! (<i>Henk van Hees</i>)	30
Vrijheid is het mooiste woord (<i>Gerard Beentjes</i>)	33
Hoe het schilderij van dominee Van Noort terugkwam in Eemnes (<i>Henk van Hees</i>)	35
Kleermakers in Eemnes door de eeuwen heen - deel 8 (<i>Henk van Hees</i>)	41
Bestuurders van Eemnes - deel 2 (<i>Harry van der Voort</i>)	49
Adverteerders en Sponsors/Inleveren kopij volgend nummer	66

De Oudheidkamer

Raadhuislaan 2a

Telefoon 035-5382375

Geopend: zaterdags van 14-16 uur

Toegang gratis

“De Oudheidkamer blijft gesloten zolang dat noodzakelijk is i.v.m. corona. Wanneer de situatie het weer toelaat om de Oudheidkamer op zaterdagmiddag te openen, zal tot nader order de tentoonstelling “Jubilerende Eemnesser verenigingen” te zien zijn”.

“Kijk voor actuele informatie op: www.historischekringeeemnes.nl”.

Van de voorzitter

Hans van Gelder verzorgde afgelopen jaar voor het laatst het kwartaalblad en hoewel wij zijn keuze om te stoppen volledig begrepen, zaten we toch even met onze handen in het haar. Dat bleek niet nodig want Constant Tanghe was bereid om de taak van Hans per direct over te nemen. Chapeau!

Natuurlijk kijken we in dit blad met Hans terug op zijn werk in de afgelopen jaren. Verder is het blad weer gevuld met oude en jonge geschiedenis. De voorraad kleermakersverhalen was nog niet uitgeput.

Zouden de laatste echte kleermakers toch echt in zicht komen? Eemnes blijkt door heel wat mensen bestuurd te zijn. In het vorige blad begonnen we met deze serie en er valt voorlopig nog genoeg over te vertellen. Soms ga je op zoek naar geschiedenis, soms wordt de geschiedenis je zomaar aangereikt. Henk van Hees kreeg een schilderij in handen en dat leverde een mooi stukje geschiedenis op waarbij zelfs mijn voorouders in beeld kwamen.

Afgelopen jaar vierden we 75 jaar Vrijheid. Gerard Beentjes ging op zoek wat dit voor jong en oud in Eemnes betekende en legde hun verhalen vast in het Eemnesser Vrijheidsboek. Eén van de markante oud-Eemnessers op het terrein van oorlog en vrede, Jaap van der Woude, overleed eind vorig jaar. In een vierluik worden herinneringen aan hem opgehaald. We blijven nog zoeken naar vrijwilligers, die ons willen helpen om de bebouwingsgeschiedenis vast te leggen. Voor de vierde keer wordt een aantal foto's geplubliceerd, die zijn ingezonden voor de fotowedstrijd t.g.v. het 40-jarig bestaan van de HKE. En natuurlijk besteden we aandacht aan Stijntje Blok die in december haar eeuwfeest vierde.

Graag hadden we u in april weer willen ontmoeten op de Algemene Ledenvergadering. We hadden een leuk plan om dan ons nieuwe Eemnesser Namenboek te presenteren. Maar de maatregelen om de corona te bedwingen zullen dat begin april nog niet toelaten, verwachtten we. Daarom hebben we zekerheidshalve de vergadering uitgesteld tot 23 september. De presentatie van het boek laten we daar niet op wachten en zal plaats vinden zodra de omstandigheden dat toelaten. De aankondiging daarover komt zeker in de Rotonde te staan.

Alle goeds en veel leesplezier,

Uw voorzitter

In Memoriam

Bij het overlijden van **Jenny de Roos-Post** (1931-2019)

*Oud-voorzitter en erelid van de
Historische Kring Eemnes*

Op 24 november jl. had ik een uitgebreid telefoongesprek met Han de Roos, de echtgenoot van Jenny de Roos-Post, onze oud-voorzitter. Tijdens dit gesprek bleek dat Jenny een jaar eerder was overleden. Han bood zijn verontschuldigen aan toen bleek dat hij helemaal vergeten was om haar overlijden door te geven aan de Historische Kring Eemnes. We willen onze voormalige voorzitter nu alsnog gedenken met een In Memoriam.

Jenny de Roos-Post en haar man Han de Roos in Eemnesser klederdracht, gefotografeerd tijdens het feest t.g.v. het 25-jarig bestaan van de Historische Kring Eemnes in 2004.

Jenny werd geboren op 3 februari 1931. Ze heeft een kunsthistorische opleiding gevolgd. In 1974 is zij met haar man Han de Roos in Eemnes komen wonen aan het Torenzicht. Vrij snel na de oprichting van de Historische Kring Eemnes in 1979 is ze lid geworden. Kort daarna werd ze actief lid van de Monumentenwerkgroep. In november 1984 werd ze aangesteld om de contacten te onderhouden tussen die Monumentenwerkgroep en het bestuur.

In het voorjaar van 1985 werd ze bestuurslid van de Historische Kring Eemnes en begin 1986 werd ze secretaris van het bestuur. Op 24 maart 1988 volgde haar aanstelling tot voorzitter van de HKE als opvolger van Ad Veth. Deze functie behield ze tot 30 januari 1992. Ze stopte toen omdat zij en Han verhuisden naar Hazerswoude. Haar man Han had nl. een baan gekregen aan de universiteit van Leiden en ze wilden in de buurt van die stad gaan wonen.

Jenny was een rustige en aimabele vrouw met hart voor de zaak. Haar kunsthistorische achtergrond kwam haar geregeld goed van pas. Zo heeft ze voor het boek

over de Kerkstraat een bouwhistorisch hoofdstuk geschreven over de Nederlands Hervormde kerk in die straat. Ze heeft zich ook verdiept in de verschillende soorten hooibergen en daar ook lezingen over gegeven.

Bij haar afscheid in 1992 is Jenny benoemd tot erelid van de Historische Kring Eemnes. Zodoende zijn er altijd hartelijke contacten blijven bestaan tussen haar en onze kring. Bij belangrijke gelegenheden waren zij en Han meestal aanwezig. Ze waren voor de laatste keer in ons midden op 15 februari 2019, bij de reünie t.g.v. het 40-jarig bestaan van de HKE. Jenny heeft toen ook nog een korte toespraak gehouden.

Jenny en Han de Roos, gefotografeerd op 15 februari 2019 tijdens de reünie t.g.v. het 40-jarig bestaan van de Historische Kring Eemnes.

Jenny is op 21 oktober 2019 overleden in Hazerswoude-Dorp.

In het telefoongesprek, dat ik op 24 november met haar man Han heb gevoerd, passeerden nog allerlei bijzondere herinneringen de revue. Han vertelde ook dat hij nagenoeg blind was. Toch stelde hij het op prijs om het In Memoriam te ontvangen, dat ik van Jenny wilde gaan schrijven.

Enige tijd later vernam ik bij toeval dat Han de Roos op 16 december 2020 in Hazerswoude-Dorp was overleden, bijna 83 jaar oud. Confronterend! Hij was specialist in de Hettitische talen en doceerde die ook aan de universiteiten van Leiden en Amsterdam. Hij werd uiteindelijk bijzonder hoogleraar Hettitische en verwante Anatolische talen en culturen. Binnen de afdeling Eemnes van D'66 was Han één van de mensen van het eerste uur. Hij is voor het bestuur van D'66 enige tijd penningmeester geweest.

We zullen ons Jenny en Han herinneren als twee sympathieke mensen met een goed hart voor Eemnes.

Namens het bestuur van de Historische Kring Eemnes

Henk van Hees

Vierluik

n.a.v. het overlijden van

Jaap van der Woude

Jaap van der Woude (1949-2020)

Op 25 november jl. ontvingen wij het droevige bericht dat Jaap van der Woude, oud-medewerker van de Historische Kring Eemnes, twee dagen eerder in Groesbeek was overleden. Jaap was niet zo maar een medewerker van onze kring. In bepaalde periodes heeft hij heel veel betekend voor de HKE.

Dat is dan ook de reden waarom we in dit kwartaalblad extra aandacht willen besteden aan Jaap en zijn inzet voor de HKE. We hebben het initiatief genomen om een compilatie te maken van vier teksten, geschreven door vier personen, die Jaap goed hebben gekend: Jan de Bruijn, Henk van Hees, Jan Out en Willem Sluijs. Zodoende is een mooi vierluik ontstaan; een waardig eerbetoon voor een man met grote inzet.

IN MEMORIAM JAAP VAN DER WOUDE

WILLEM SLUIJS,

oud-voorzitter Stichting Vrijheidsmonument Eemnes

Op 23 november jl. overleed op 71-jarige leeftijd, Jaap van der Woude, initiator van de realisatie van het Vrijheidsmonument te Eemnes. Er is mij, als oud-voorzitter van de Stichting Vrijheidsmonument Eemnes, gevraagd mijn herinneringen over Jaap aan het papier toe te vertrouwen.

Zoals verwoord heeft Jaap aan de wieg van het Vrijheidsmonument gestaan. Hij nam in 1985 het initiatief om te komen tot de realisatie van een gedenkteken voor de in de Tweede Wereldoorlog omgekomen Eemnessers en de gesneuvelde bemanningsleden van 3 geallieerde bommenwerpers welke in de Eemnesserpolder zijn

Midden: burgemeester Fine de Leeuw-Mertens van Eemnes en prins Bernhard, luisterend naar de toespraken bij de onthulling van het Eemnesser Vrijheidsmonument op 2 mei 1987.

neergestort. Jaap onderhield in die tijd al veel contact met veteranen van de 446th Bomb Group Association van de USAAF en Engelse RAF Squadrons waar de gesneuvelde bemanningsleden toe behoorden. Vanuit de toenmalige Werkgroep '40-'45 is in 1986 de Stichting Vrijheidsmonument Eemnes opgericht.

Na een geweldige krachtsinspanning werd slechts anderhalf jaar later en wel op 2 mei 1987 door wijlen Z.K.H Prins Bernhard een prachtig monument aan het Plantsoen onthuld.

Wie was die bijzondere man die, naast zijn normale werk, in staat was om een boek te publiceren onder de titel Vrijheidsmonument Eemnes, de organisatie rond de middelenwerving en de uitvoering van het monument onder zijn hoede te nemen en daarnaast de voorbereiding van de onthulling tot in de finesses te regelen?

Jaap van der Woude monsterde na de middelbare school aan bij de Koninklijke Marine en werd opgeleid tot telegrafist. In die functie maakte hij vele reizen met het vliegdekschip Hr. Ms. Karel Doorman, de fregatten Hr. Ms. Evertsen en Van Speijk en de onderzeebootjagers Hr. Ms. Zeeland en Utrecht.

Na zijn huwelijk met Rie Liebers in 1971, vaarde Jaap nog enkele jaren door, maar toen hun eerste zoon Bas op komst was, zei hij de actieve vaart vaarwel. Na enkele tussenjaren bij een fotozaak kreeg Jaap een landfunctie en wel bij de Marine Inlichtingen Dienst. Jaap werd geplaatst op het Marine Radio Station Eemnes en Jaap en Rie verhuisden naar het mooie Eemnes.

Toen dit station werd opgeheven, beëindigde Jaap zijn dienstverband bij de Koninklijke Marine maar bleef ambtenaar bij Defensie. Hij werd Hoofd Publiek bij het toenmalige Militair Luchtvaart Museum te Soesterberg en Jaap en Rie pakten weer de verhuisdozen in en verkasten richting Soest.

In die tijd startte Jaap ook met een avondstudie Rechten bij de Open Universiteit in Utrecht. Ontelbare uren dook hij in de boeken met als ultieme beloning de uitreiking van de bul als Meester in de Rechten in april 2002. Een tijd en energie slopende studie in je schaarse vrije tijd, ga er maar aan staan, een ongelooflijke prestatie!!

Jaap van der Woude (met donkere jas) op de voorgrond en Willem Sluijs (met lichte regenjas) linksvoor bij de Dodenherdenking op het Plantsoen.

Na Jaap zijn pensionering verhuisden Jaap en Rie naar Groesbeek, waar Jaap op vrijwillige basis actief werd in het Vrijheidsmuseum Groesbeek en veel werk verzette voor de Canadese begraafplaats te Groesbeek en de Stichting Faces to Graves.

Dan die plotselinge klap van het overlijden van zijn lieve vrouw Rie, 5 jaar geleden; een dreun die Jaap nooit echt te boven is gekomen. Jaap stierf aan een gebroken hart, zoals zijn zoons Bas en Ben dat uitdrukten op zijn begrafenis.

Jaap van der Woude, een groot organisatorisch talent, een stille kracht, oprecht, onversaagd, doelgericht, een warm mens en een zeer trouwe vriend. Zo'n mens ontmoet je sporadisch in je leven, een vriend naar mijn hart.

IN MEMORIAM JAAP VAN DER WOUDE (1949-2020)

JAN OUT

Op 23 november 2020 overleed in zijn huidige woonplaats Groesbeek, Jaap van der Woude, oud-lid van de Historische Kring Eemnes.

Jaap was in Eemnes woonachtig geweest vanwege zijn functie bij het Marine Radio-station in de polder. Hij was erg geïnteresseerd in de luchtoorlog tijdens de Tweede Wereldoorlog. In 1984 werd hij lid van de Historische Kring Eemnes en startte daar met enkele andere leden de Werkgroep Tweede Wereldoorlog. In het tijdschrift van de kring van maart 1984 (jrg 6, nr 1) stond de volgende oproep:

‘Op het ogenblik is één van onze nieuwe leden, de heer Jaap van der Woude, druk bezig met een onderzoek naar Eemnes in de Tweede Wereldoorlog. Hij is vooral geïnteresseerd in alles wat met vliegtuigen, piloten, droppings te maken heeft. Hij krijgt echter zoveel gegevens van diverse mensen, dat hij graag met een klein groepje verder wil gaan, om samen te proberen van dit alles een kleine publicatie te maken.

Bill Davenport (l.) en Jaap van der Woude bij het Vrijheidsmonument. Bill was in juni 1990 in Eemnes om een reünie voor te bereiden van de 446th Bomb Group Association.

Het bestuur van HKE juicht zijn initiatief van harte toe en zou graag medewerking zien. Wie wil hierbij helpen?’

In volgend nummer van het tijdschrift werd gemeld, dat men met een paar mensen materiaal aan het inventariseren is om het in het archief onder te brengen. Behalve het doel het te publiceren wil men ook ter gelegenheid van de veertigste herdenking van de bevrijding een kleine tentoonstelling organiseren. Daarvoor vraagt met de lezers om medewerking door foto's, voorwerpen en ander materiaal ter beschikking te stellen.

De werkgroep gaat voortvarend te werk: er verschijnen diverse artike-

*Op het Plantsoen bij het Vrijheidsmonument. Links (gehurkt) Jaap van der Woude.
Naast hem zit Wout Staal.*

len (vooral van de hand van Jaap) in het tijdschrift van de Historische Kring. Er worden interviews gehouden en contacten gelegd met het voormalig verzet. Wout Staal, de voormalige plaatselijke commandant, wordt het aanspreekpunt vooral van Jaap. De gevonden feiten worden gecheckt en eventueel aangevuld met zijn commentaar. Hieruit ontstaan nieuwe contacten met veteranen vooral in het Verenigd Koninkrijk en de USA.

Bij gelegenheid van de herdenking van 40 Jaar Bevrijding wordt door de nog niet lang in functie zijnde burgemeester, mevrouw Fine de Leeuw-Mertens, geopperd of het niet een goed idee was om in Eemnes alsnog een herdenkingsmonument op te richten. Op de door de werkgroep ingerichte tentoonstelling in de Raadszaal van het gemeentehuis wordt deze vraag aan de bezoekers voorgelegd, waarop 569 personen een positieve reactie gaven. De Historische Kring schreef de gemeenteraad om mee te werken dit monument te realiseren. Een "werkgroep herdenkingsteken", met vertegenwoordigers van gemeente, voormalig verzet en de HKE, gaat aan het werk. Aller-

lei mogelijkheden worden onderzocht en tenslotte wordt de werkgroep omgevormd tot de Stichting Vrijheidsmonument. De gemeente neemt hieraan geen deel vanwege de fondswerving en om verder op afstand te kunnen handelen. Plaatselijke bedrijven schenken geld of verlenen gratis diensten; particulieren financieren mede door afname van certificaten en het intekenen op een nog door Jaap te schrijven gedenkboek. Met voorzitter Willem Sluijs, directeur van de Eemnesser Rabobank, met Peter van Hofslot als penningmeester en met Jaap als secretaris is het bijeenbrengen van het benodigde bedrag vrij snel voor elkaar. Op voordracht van het voormalig verzet maakt de beeldend kunstenaar Peter Zwart uit Laren een ontwerp. Zijn “groep kinderen elkaar helpend samen te dansen op een rots” is uiteindelijk de keus van de werkgroep en dit wordt uitgevoerd. Via connecties van Jaap wordt prins Bernhard gevraagd om de komende onthulling ervan te doen, hetgeen op 2 mei 1987 een feit werd.

Al bij de voorbesprekingen wordt het betrekken van de Eemnesser jeugd bij het monument aangestipt. Landelijk was er een Stichting Februari 1941 actief met de actie: Adopteer een monument. De provinciale vertegenwoordiger van deze stichting, F. J.M. Douwes uit Baarn, had uit de plaatselijke krant van de oprichting van het Eemnesser Vrijheidsmonument vernomen. Hij nam contact op met de vraag, of zo'n adoptie van het monument door de schooljeugd van Eemnes misschien mogelijk was. Samen met Jaap ben ik naar Baarn gegaan om dit te bespreken. Alle schoolleiders van de Eemnesser basisscholen stonden achter de adoptie. Jaarlijks zou de Stichting Februari 1941 voor een bloemenkrans bij de herdenking zorgen en een herinnering (vaantje of kaart) als dank voor de deelname van betreffende school. Een door Joodse weldoeners gesponsord kapitaal, aangevuld met geld uit het bedrijfsleven (waaronder b.v. KLM) zorgde voor het hiervoor benodigd kapitaal. Een roulatieschema voor jaarlijkse deelname aan de 4-meiviering werd gemaakt; jaarlijks was er een overdracht naar de volgende school met gedichten, tekeningen, en soms een ouder iemand, die over de oorlog kon vertellen. Ook Jaap heeft zelf op één van de scholen een dialezing over de Tweede Wereldoorlog in Eemnes verzorgd met aansluitend een excursie naar de Grebbeberg.

De Eemnesser gebeurtenissen in WO2 wilde Jaap ruime bekendheid geven. Het boek Vrijheidsmonument, dat in 1988 in een oplage van 1600 exemplaren verscheen, was het resultaat van veel interviews en onderzoek. Hij was gespecialiseerd in alles wat de luchtoorlog betrof. Er waren contacten met organisaties van oud-vliegers en andere luchtmachtveteranen; hij bezocht hen in het buitenland (VS en UK) en ontving in Eemnes twee keer veteranen van de 446th Bomb Group Association van de USAAF uit Amerika. Bijzonder te vermelden is ook Jaaps contact met mevr.

Ann Grenet, kleindochter van een in de polder omgekomen Brits bemanningslid, Humphrey Watkin Hughes. Zij is enkele malen hier geweest, o.a. in 2015 om het gedenkbord in de polder te onthullen dicht bij de plaats waar haar opa omkwam.

Toen Jaap uit Eemnes verhuisde vanwege werkzaamheden in het Nationaal Militair Museum in Soesterberg, bracht hij een groot deel van zijn documentatie betreffende de Eemnesser oorlogsjaren bij de Historische Kring onder.

Wij zijn hem erkentelijk voor zijn werk voor de Eemnesser gemeenschap en zullen aan hem blijven denken, vooral bij de jaarlijkse dodenherdenking bij het Vrijheidsmonument en bij het raadplegen van zijn notities betreffende de oorlogsjaren.

HERINNERINGEN AAN JAAP VAN DER WOUDE

JAN DE BRUIJN

Jaap van der Woude met burgemeester Fine de Leeuw-Mertens bij de presentatie van het boek "Vrijheidsmonument Eemnes". (1987)

Het bericht van het overlijden van Jaap raakte me als een mokerslag. Ik kende Jaap al sedert 1985. Jaap had toen als actief lid van de HKE bij het gemeentebestuur een verzoek ingediend om te komen tot de oprichting van een monument in Eemnes. Een monument ter herdenking van de inwoners en andere mensen die tijdens de Tweede Wereldoorlog als gevolg van oorlogshandelingen in Eemnes waren omgekomen. Als ambtelijk medewerker werd ik namens de gemeente in de hiervoor ingestelde werkgroep afgevaardigd. Jaap was secretaris en de drijvende kracht van deze werkgroep en dankzij zijn gedrevenheid, doorzetting, kennis en vermogen om dingen voor elkaar te krijgen is dat ook gelukt. Op 2 mei 1987 werd het Vrijheidsmonument aan 't Plantsoen door Prins Bernhard onthuld. Het was

met name aan Jaap te danken dat deze onthulling op perfecte wijze was georganiseerd en verliep.

Na de onthulling bleef Jaap nog jaren lang secretaris van de werkgroep, die toen werd omgezet naar de 'Stichting Vrijheidsmonument' Eemnes. Deze stichting had de belangrijke taak de jaarlijkse 4-meiheden en andere herdenkingen en manifestaties bij het monument, zoals bezoek van veteranen, te begeleiden. Vanwege zijn vele contacten met nabestaanden en organisaties en daaruit ontstane vriendschappen was dit een taak die Jaap op het lijf geschreven was. Op die wijze heeft hij veel nabestaanden en oud-makkers troost en steun kunnen bieden, maar heeft hij ook de verhalen kunnen vertellen aan leerlingen van de scholen in Eemnes. Jaap heeft tot 2003 zijn functie vervuld en toen heeft hij gevraagd te 'mogen stoppen' als bestuurslid/ secretaris. En natuurlijk kon het bestuur dat niet weigeren!

Al die jaren had Jaap zijn secretarisrol zeer serieus en accuraat vervuld. Hij was ook snel! Wanneer 's avonds was vergaderd maakte hij aansluitend thuis (soms tot diep in de nacht) het verslag en dan lag dat de volgende ochtend om 7 uur al bij de bestuursleden in de bus! Daar kon zoals nu geen internet en mailverkeer tegenop!

Na zijn vertrek uit het bestuur verminderden de contacten met Jaap en sprak ik hem veel minder. Ik volgde zijn wel en wee meer op afstand. Jaap kreeg last met zijn gezondheid en kreeg een behoorlijke geestelijke tik toen 5 jaar geleden zijn geliefde Rie overleed. Ondanks dat pakte hij de draad weer op en bleef hij actief. De afgelopen paar jaar sprak ik Jaap met enige regelmaat over de landelijke actie van de Rijksoverheid om tijdens de Tweede Wereldoorlog in de gemeente neergekomen vliegtuigen met daarin nog aanwezige stoffelijke resten te bergen. Zoals u weet is in de Eempolder in 1944 een Lancaster neergestort met daarin naar alle waarschijnlijkheid nog stoffelijke resten van een bemanningslid, Humphrey Watkin Hughes. Jaap had de precieze informatie over de locatie en de omstandigheden waaronder de crash heeft plaatsgevonden achterhaald en was vanwege zijn contacten intermediair bij de zoekactie.

Helaas heeft deze zoekactie weinig opgeleverd, maar het tekent weer eens te meer wie en hoe hij was. Altijd bereid om anderen te helpen; een mooi mens!

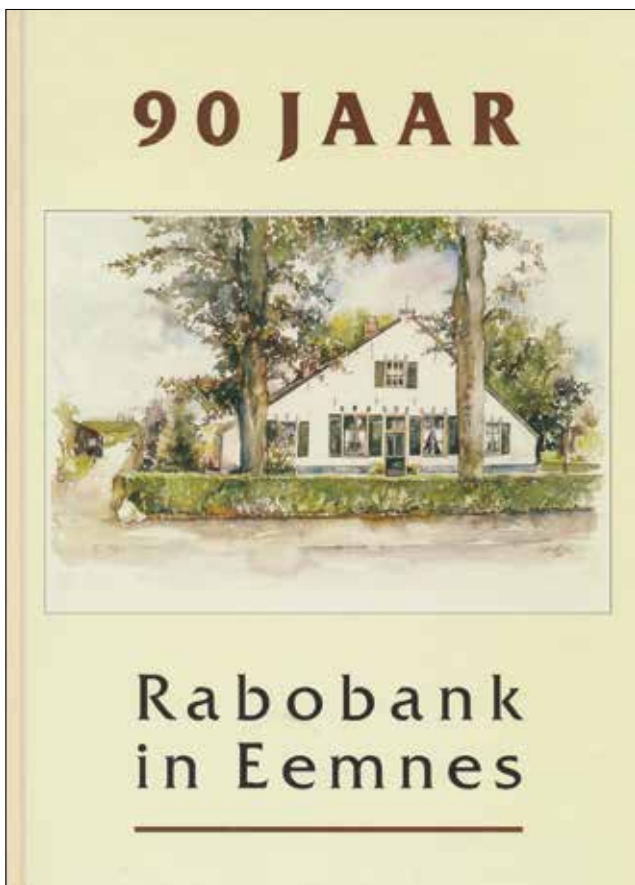
DE VEELZIJDIGHEID VAN JAAP VAN DER WOUDE

Henk van Hees

Op het moment dat ik vernam dat Jaap van der Woude toch vrij onverwacht overleden was, kwamen er bij mij allerlei mooie herinneringen naar boven. Jaap blijft me o.a. bij als een zachtmoedig man, als een keiharde werker, als een punctuele onderzoeker en ook als een man, die beslist niet over zich liet lopen. Ik voelde me bij Jaap altijd op mijn gemak omdat hij een fijn mens was.

Voor velen is Jaap alleen de man van de Tweede Wereldoorlog en het Eemnesser Vrijheidsmonument. Voor mij ligt dat anders. Ik heb rond 1993 een tijdlang intensief met hem samen gewerkt, toen we met ons twee het Jubileumboek van de RABO-bank Eemnes hebben samengesteld i.v.m. het 90-jarig bestaan van die bank in 1994.

We waren gevraagd door het bestuur van de RABO-bank en hadden van het begin af aan een prima samenwerking. We besloten met het boek 90 jaar historie van de bank te laten zien maar in vogelvlucht ook 90 jaar historie van Eemnes. Jaap dook in de archieven van de bank en verzorgde de historie van de bank. Ik nam de historie van Eemnes over

Het boek "90 jaar Rabobank Eemnes" geschreven door Jaap van der Woude en Henk van Hees in 1994.

de periode van 1904 tot 1994 voor mijn rekening. Ook zorgde ik voor de oude foto's met bijschriften. In dat kader hebben we toen een prachtige verzameling bijeengebracht van oude foto's van agrarisch Eemnes.

Het was voor Jaap beslist niet makkelijk om al het archiefmateriaal van de bank boven water te krijgen. En dat had niet te maken met de bescherming van de privacy maar meer met het feit dat het archief niet handig georganiseerd was. Jaap gooide al zijn charmes maar ook zijn overredingskracht in de strijd om te krijgen wat hij wilde. Dat betrof o.a. alle gegevens van de kassiers, de bestuursleden en de leden van de Raad van Toezicht. Na veel soebatten is het gelukt! Het werd uiteindelijk een boek, dat er prachtig uitzag en waar we trots op waren!

Na het overlijden van Jaap keek ik nog eens in het eerste exemplaar, dat ik toen van de bank gekregen had. Ik had voorin geschreven:

“maart 1994,

Het was leuk om met Jaap van der Woude aan dit boek te werken, al werd ons uithoudingsvermogen wel op de proef gesteld! Wij waren met dit uiteindelijke resultaat beslist tevreden. Een fraai boek, Eemnes waardig!

Henk van Hees”

Daarna hadden we af en toe nog eens contact met elkaar omdat Jaap uit Eemnes vertrokken was. Maar wanneer we contact hadden, klikte het weer. Ik mocht hem altijd benaderen als ik vragen had met betrekking tot de Tweede Wereldoorlog. Nu kan ik alleen nog terecht bij de vier ordners met onderzoeksmateriaal van Jaap met betrekking tot de Tweede Wereldoorlog. Die heeft hij namelijk overgedragen aan de Historische Kring Eemnes. Het is wel een mooie herinnering aan onze veelzijdige Jaap van der Woude.

Ik wens zijn zonen en verdere familie sterkte nu ze zonder Jaap verder moeten!

Interview met Hans van Gelder

HENK VAN HEES

Dit is een heel speciaal vrijwilligersinterview. Hans van Gelder, de man, die met grote inzet meer dan 20 jaar de opmaak van ons kwartaalblad heeft verzorgd, is gestopt! We vonden dat zo'n bijzondere vrijwilliger nu wel eens in de schijnwerper mocht staan. Hij was gelukkig zelf ook in voor een interview en dat leverde het volgende verhaal op.

UIT HET LEVEN VAN HANS

Ik ben geboren op 5 april 1944 in de Indische buurt in Utrecht. In verband met de oorlog was het geen gemakkelijke tijd. Toen ik geboren werd, zat mijn vader ondergedoken in Brabant. Mijn moeder stond er dus alleen voor. Gelukkig woonden haar ouders in de buurt. Totdat ik trouwde in 1968 heb ik in mijn geboortehuis gewoond. Ik heb daar in die buurt een fijne jeugd gehad. Mijn vader was voetbaltrainer. Hij had het groot diploma en de A-licentie. Het was een vrij beroep maar het was altijd maar weer afwachten of hij werk bij een voetbalclub kreeg. Daarom was het thuis niet echt een vetpot.

Hans van Gelder, gefotografeerd in 2018 nadat hij een koninklijke onderscheiding had ontvangen.

Na de lagere school ging ik naar het Christelijk Lyceum in Utrecht, waar ik de 5-jarige opleiding HBS-B volgde. Ik zat daar op school met de tweelingbroers Johan en Jan Stekelenburg. Gezien de financiële situatie thuis was er niet echt sprake van verder studeren. Nadat ik mijn HBS-diploma had gehaald, werd mijn vader getipt door Jan de Rijk, indertijd o.a. voetbaltrainer bij FC Hilversum en nog door hem opgeleid. Jan de Rijk zei dat ik een open sollicitatie moest schrijven naar Philips Hilversum. Daar hielden ze niet zo van afgestudeerde HTS'ers, die in hun ogen de verkeerde opleiding hadden gekregen. Ze wilden liever jonge mensen, die ze zelf konden kneden tot op HTS-niveau.

Ik heb dus een brief geschreven en ik werd in 1961 aangenomen bij Philips Hilversum. Eerst volgde ik daar een jaar lang een interne opleiding binnen Philips: vier dagen studie en één dag meelopen op de toekomstige werkplek. Daarna nog drie jaar een avondcursus, de Interne Technische Opleiding. Daarna zou ik op HTS-niveau moeten zitten. Een goede start voor Philips maar buiten Philips had je geen moer aan die opleiding.

Ik ben opgeleid in de richting van de elektrotechniek; ik heb me heel specifiek bekwamd in het ontwikkelen van telefooncentrales. Wat dat betreft heb ik in 40 jaar een enorme ontwikkeling meegemaakt! Voor mij was mijn werk echt mijn hobby! Ik heb het met plezier gedaan! In het begin was alles nog echt teamwork. Dat was heel fijn! Later kwam er een andere mentaliteit. De laatste 11 jaar heb ik me beziggehouden met de nazorg van de systemen. Op 1 mei 2004 ben ik gestopt bij Philips. Ik heb er dus ruim 40 jaar gewerkt. Het ging toen niet goed met de gezondheid van mijn vrouw. Dus ik was thuis hard nodig.

Mijn vrouw Ineke Meerveld kwam ook uit Utrecht. Op het Christelijk Lyceum kreeg ik op een gegeven moment een nieuwe klasgenoot. Ik raakte bevriend met hem. Zijn vader was leraar op een MULO. Ineke was daar leerling van hem. Ze kwam ook wel eens bij hem thuis en daar leerde ik Ineke kennen, als ik met mijn nieuwe vriend mee naar huis ging. Ik geloof dat het pas echt aan is gegaan op de ijsbaan. Daar mocht ik haar schaatsen vastknopen.

We zijn getrouwd op 11 april 1968. Door bemiddeling van het Philips Woningbureau kregen we een vierkamerflat aan de Tannhäuserdreef in Utrecht-Overvecht. Daar zijn onze dochters Linda en Martine geboren. We hebben er 10 jaar gewoond en in 1978 konden we een huis in Eemnes krijgen op het adres Klaproos 17, tegenover de school De Wegwijzer. Dat zagen we wel zitten. In 1990 volgde nogmaals een verhuizing; nu naar een nieuwe woning aan het Herderstasje in Eemnes. Mijn vrouw Ineke was onderwijzeres. Ze heeft op diverse scholen in deze omgeving gewerkt; ook vaak ingevallen. Ze heeft lange tijd getoed met haar gezondheid en is na moeilijke jaren overleden in 2014.

HOE IS HANS VRIJWILLIGER GEWORDEN BIJ DE HISTORISCHE KRING EEMNES EN HOE GING HET VERDER?

Nou. Daar werd ik min of meer toe gedwongen door Joop Smids. Ik kende hem al enige tijd omdat ik samen met hem het kerkblad maakte voor de Protestantse Ge-

meente Laren-Eemnes. Joop zat toen in het bestuur van de Historische Kring Eemnes en hij was van mening dat ik samen met hem iets moois kon maken van het kwartaalblad van de HKE.

Wij hebben zo'n 30 jaar het kerkblad gemaakt voor de Protestantse Gemeente Laren-Eemnes. Onze samenwerking begon toen de Samen-op-weg-kerk een feit werd in Laren. Joop kwam uit de gereformeerde hoek en ik uit de hervormde hoek en we

Hans van Gelder en zijn vrouw Ineke Meerveld, gefotografeerd in Eemnesser klederdracht tijdens het feest t.g.v. het 25-jarig bestaan van de Historische Kring Eemnes in 2004.

werden gekoppeld. We hadden al veel samen geleerd toen Joop mij in 1999 vroeg om mee te helpen met het kwartaalblad van de HKE. En zo is het gekomen! Het vierde kwartaalblad van 1999 was het eerste waarvan wij de opmaak hebben verzorgd.

Het Kerkblad is dus onze leerschool geweest. Ik vond het eigenlijk best aardig werk! Toen ik nog bij Philips zat, werd het vaak avond- en nachtwerk. We kregen in die tijd twee kwartjes per pagina. Daarvoor kochten we dan een fles jenever van die werd genuttigd tijdens het maken van het blad. Eerst werkten we nog met een Word-pro-

gramma maar daar zaten de nodige nadelen aan. Later ben ik gaan werken met het programma Publisher. Dat heb ik mezelf helemaal eigen gemaakt! Dat programma bood veel mogelijkheden.

Joop kwam uit de grafische wereld en hij vertelde me hoe hij het wilde. En als ik dan vroeg hoe iets moest dan zei hij: "Dat kun je beter zelf uitzoeken". En zo heb ik geleerd om mezelf te ontwikkelen.

Bij de HKE ben ik dus in 1999 begonnen. We hebben het kwartaalblad op veel punten kunnen veranderen. Joop en ik hebben altijd een heel plezierige en bevruchtende samenwerking gehad. Ik heb daar veel van geleerd! Helaas moest Joop in september 2014 stoppen in verband met zijn gezondheid. Als ik erop terugkijk was het leuk om met de mensen van de HKE het kwartaalblad te maken. Helaas werd ik in 2018 geconfronteerd met darmkanker. Dit heeft grote impact gehad op mijn leven. Ik heb veel moeten inleveren. Omdat ik steeds minder energie heb, moest ik jammer genoeg de beslissing nemen om met ingang van 1 januari 2021 te stoppen met de opmaak van het kwartaalblad van de HKE.

ANDERE HOBBY'S EN ACTIVITEITEN VAN HANS

Ik had eigenlijk maar één grote hobby en dat was mijn werk. Daarnaast hield ik wel van vissen. Hier in de polder heb ik geregeld gevist met mijn dochter Martine, die nog steeds lid is van de visclub. Ik heb ook een tijdlang getafeltenist bij Tafeltennis Club De Hilt. Samen met Ben Geerligts heb ik daar de jeugd gedaan. Korte tijd heb ik ook nog meegewerkt met de fotowerkgroep van de HKE. Ik ben altijd in geweest voor passief voetballen en ik puzzel graag.

WAAROM ZOU JE ANDEREN AANRADEN OM ZICH IN TE ZETTEN VOOR DE HISTORISCHE KRING EEMNES?

Mensen, die Eemnes alleen gebruiken als slaapdorp, zou ik helemaal niet wijzen op de Historische Kring. Voor de mensen, die hier echt leven en zich betrokken voelen, moet ons motto "**Het heden heeft zijn wortels in het verleden en vormt de basis voor de toekomst**" genoeg aanleiding zijn om iets voor de Historische Kring Eemnes te gaan doen!

Na dit interview zal het voor iedereen duidelijk zijn dat Hans een bijzondere vrijwilliger is geweest voor De HKE. Ik wil hem van harte bedanken voor dit interview.

NAWOORD

HENK VAN HEES

Als eindredacteur van het HKE-kwartaalblad heb ik ook ruim 21 jaar met Hans mogen samenwerken. En eerlijk is eerlijk: we hebben het hem niet altijd makkelijk gemaakt. Op het laatste moment nog iets veranderen, foto's van slechte kwaliteit aanleveren, nog snel een artikeltje ertussen voegen, foto's binnen een artikel verplaatsen en ga zo maar door. Met al dit soort zaken werd Hans geconfronteerd. Soms mopperde hij wel eens of zei me dat iets niet mogelijk was. Maar prompt had ik dan binnen een dag een nieuwe opmaak retour, waarin Hans al onze verzoeken had ingewilligd. Dat heb ik nou zo ontzettend in hem gewaardeerd! Hij kon dan wel mopperen maar hij had een hart van goud en niets was hem teveel!

Ik heb gedurende ruim 21 jaren heel prettig met hem samengewerkt. Wij dronken dan weliswaar geen jenever, als we in de werkkamer van Hans bezig waren maar ik was al tevreden met sinaasappelsap. Tot slot wil ik Hans van harte bedanken voor de prettige samenwerking en voor het vele werk, dat hij verzet heeft bij de opmaak van 85 kwartaalbladen!

HENK VAN HEES

De Jubileumcommissie van de Historische Kring Eemnes heeft in 2019 een fotowedstrijd uitgeschreven i.v.m. het 40-jarig bestaan van de vereniging. Er zijn 130 foto's ingezonden, verdeeld over de categorieën "Omgeving", "Leven in Eemnes" en "Mijn beste foto". Een jury bestaande uit Jaap Groeneveld, Ruud Ham en Bart Nouwens heeft de prijswinnaars uitgekozen. Bij elke categorie werden een 1e, 2e en 3e prijs toegekend. Deze prijzen zijn uitgereikt op 28 september 2019. Bij het afsluiten van de fototentoonstelling in de Oudheidkamer in maart 2020 zou de Publieksprijs bekend gemaakt worden. I.v.m. de coronacrisis kon dit helaas niet doorgaan. Omdat het bestuur van de HKE er een feestelijk moment van wil maken, heeft de bekendmaking van de winnaar van de Publieksprijs nog steeds niet plaatsgevonden.

Opnieuw staat er in ons kwartaalblad een selectie van foto's, die niet in de prijzen zijn gevallen. Deze keer ligt het accent op voorjaarsfoto's.

Fotograaf: Jeroen Voorburg | *Eén van de waaien in de polder.*

Fotograaf: Johan Elders | Aalscholvers. De boom is niet meer.

Fotograaf: Sandra Timmerman | Bevrijdingstocht komt door Eemnes. Foto uit 2017.

Fotograaf: Sien van Hamersveld | Toren van de hervormde kerk met de Jhr. C. Röell-laan in voorjaarstooi.

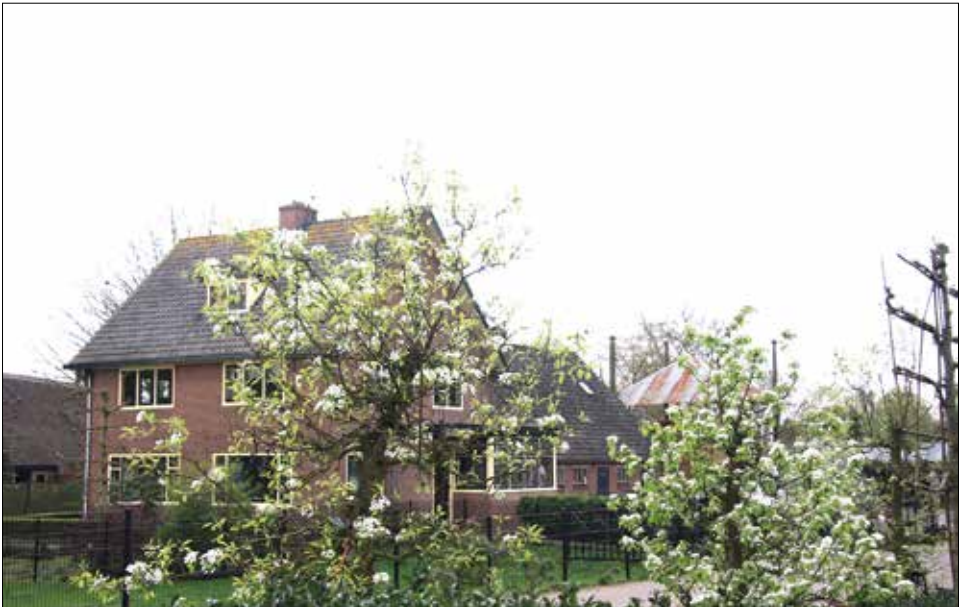

Fotograaf: Willy Oosterbroek-Zoeten | Wakkerendijk 120. Foto uit 2014.

Fotograaf: Willy Oosterbroek-Zoeten | Waar de Vaartsteeg bij de Wakkerendijk komt.

Fotograaf: Willy Oosterbroek-Zoeten | De boerderij van Van Wegen: Wakkerendijk 196. Foto uit 2014.

Fotograaf: Lambert Rademaker | Ooievaarsnesten bij de Theetuin.

HISTORISCHE KRING EEMNES

Doe je mee?

De geschiedenis van de bouw in Eemnes groeit door met iedere steen die er wordt gelegd. De HKE heeft veel informatie verzameld, maar is nooit klaar.

Help jij mee de bebouwingsgeschiedenis te bewaren?

Heb je:

- *interesse*
- *enige handigheid op de pc*
- *een paar vrije uurtjes*

dan ben je bij ons meer dan welkom!

Wil je meer weten,

neem dan contact op met de voorzitter van de HKE:

Liesbeth Lemckert

Tel. 035-5311913

Mail: voorzitter@historischekringeeemnes.nl

Stijntje Blok-Bogaard is 100 jaar geworden!

Eemnes is een vrolijke eeuweling rijker!

HENK VAN HEES

Ook al legde de corona allerlei beperkingen op, de 100e verjaardag van mevrouw Stijntje Blok-Bogaard is op 10 december jl. niet onopgemerkt voorbij gegaan. Het gebeurt niet zo vaak dat een Eemnesser de 100 jaren passeert en omdat Stijntje inmiddels een bekende verschijning is in Eemnes, hebben we haar gevraagd of ze wilde meewerken aan een artikeltje in het kwartaalblad van de HKE. Daar was ze wel voor te porren, helemaal toen ze hoorde dat de Sint het ging schrijven.

Muzikale draaiorgelhuide in het bijzijn van de feliciterende burgemeester Roland van Benthem, bij gelegenheid van de 100-ste verjaardag van Stijntje Blok (r.).

Foto Studio Kastermans.

Stijntje werd op 10 december 1920 geboren te Woerden, waar ze ook opgroeide. Vanaf haar 16e werkte ze in een furniturezaak. Ze leerde de twee jaar oudere Gijsbert (Gijs) Blok kennen, die in Gouda geboren was. Ze trouwden in 1946. Gijs was sergeant-majoor bij de landmacht en dat betekende vaak verhuizen. Stijntje zei daar over: “Elke keer als er een nieuwe minister kwam, moest het weer anders. Die gooiden van alles door elkaar en daarna moesten we weer verhuizen”.

Stijntje en haar man begonnen in Gouda. Daarna verhuisden ze achtereenvolgens naar Den Bosch, Steenwijk, Laren en Woerden. In die tijd zijn hun kinderen Gert, Ad en Marja geboren.

Ze hebben hun puberteit doorgebracht in Laren. Nadat haar man gepensioneerd was, zochten ze Laren en omgeving weer op. In oktober 1989 kregen ze een woning in Eemnes. Ze gingen daar wonen aan de Binder.

Gijs Blok is in 2010 overleden op 92-jarige leeftijd. Stijntje ging actief door. Tot haar 92e zat ze nog op volksdansen en tot haar 98e op een vrouwenzangkoor. Ook heeft ze zich veel beziggehouden met schilderen en borduren. Op 30 oktober 2017 is Stijntje een bekende Eemnesser geworden.

Stijntje Blok-Bogaard leest post, die ze ontvangen heeft voor haar 100e verjaardag.

Foto Studio Kastermans

Ze was die dag weer eens lekker gaan eten in De Bongerd. Toen ze in haar scootmobiel terug reed, ging het helemaal mis. Ze vertelt er zelf over:

“Ik reed met mijn scootmobiel langs de Stadwijkstraat van De Bongerd naar huis. Maar door het uur tijdsverschil was het al donkerder dan ik dacht. Ik had de bocht daar niet goed in de gaten en reed zo het water in! Een voorbijganger (Willem Walraven) zag haar lichtjes langzaam wegzakken! Gelukkig kwam hij me helpen. Maar ik had zo’n donsack aan en dat was helemaal nat en daardoor heel zwaar. Uiteindelijk kwam er nog iemand anders aan en samen hebben ze me aan mijn armen uit het water getrokken. Of ik bang was? Nee, daar had ik geen tijd voor! Met de ambulance, die kwam, wilde ik niet mee. Ik zei: “Wat komen jullie doen? Ik ben alleen maar nat. Verder is er niks mis met me! Wat doe ik in het ziekenhuis?” Nadat ze was thuisgekomen, wilde haar dochter haar onder de douche zetten. Maar vooraf zei Stijntje: “Ik ben vanochtend naar de kapper geweest en die heeft net alles netjes in de krul gezet. Dus dat wil ik droog houden want dat is niet nat geworden”. Zo nuchter is en was Stijntje.

Die nuchterheid bleek ook toen het op een keer mis ging in haar huis aan de Binder, toen er een slangetje aan de CV-ketel sprong. Ze vertelt erover: "Ik hoorde wat en ging kijken". Toen bleek dat het water via de trap en de voorramen met grote hoeveelheden naar beneden liep. Nadat ze de brandweer had gebeld, belde ze ook de kinderen. Met nuchtere stem meldde ze hen: „De brandweer komt zo, want het is hier net de watervallen van Schaffhausen. Ik geef het maar even door. Dan weten jullie dat." En toen droog: „Gelukkig deed de telefoon het nog wel, want de stroom was uitgevallen en het licht deed het niet. Ik ben niet zo snel in paniek, dus ik kon iedereen nog informeren."

Met zo'n mentaliteit is het begrijpelijk dat Stijntje, ook nu ze 100 jaar is, nog steeds zelfstandig woont. Vele jaren lang was ze de oudste inwoner van Eemnes. Maar sinds december 2019 is ze deze eretitel kwijt. Toen kwam de Rotterdamse Maartje Bekker-Thijssen in Verzorgingscentrum De Eemhof in Eemnes wonen. En deze Rotterdamse dame is net nog vier maanden ouder dan Stijntje.

Voor Eemnes en voor haar familie en vrienden is het te hopen dat Stijntje nog een tijdje meegaat want overal waar ze komt, brengt ze gezelligheid! Daar kan zelfs Sinterklaas over meepraten!

gezocht

FOTO VAN BERTUS GROEN ALS SUISSIE

Mijn grootvader Bertus Groen (1890-1980) bekleedde veel functies in Eemnes. Eén ervan was suisse ofwel handhaver van de orde in de rooms katholieke kerk van Eemnes. Hij droeg daarbij speciale kleding en had een staf in zijn hand. Veel Eemnessers herinneren zich hem in deze functie en met name met die staf.

In onze familie zijn echter geen foto's van Bertus Groen in zijn functie als suisse. Daarom zijn we op zoek naar een foto waar Bertus Groen als suisse goed herkenbaar opstaat.

Mocht iemand zo'n foto hebben dan zouden we daar graag een scan van willen maken. U kunt dan contact met mij opnemen via onderstaand mailadres. De foto kan eventueel afgegeven worden bij Henk van Hees, Kerkstraat 15 in Eemnes.

Harry van der Voort (kleinzoon van Bertus Groen).

E-mailadres: voortgaan@zonnet.nl

Vrijheid is het mooiste woord

GERARD BEENTJES

Er is eind vorig jaar een nieuw boek verschenen waarin inwoners van Eemnes aan het woord komen: Vrijheid is het mooiste woord. In dit boek vertellen Eemnessers wat vrijheid voor hen betekent. Tweeduitwendtintig had immers het jaar moeten worden waarin wij uitgebreid en feestelijk gingen herdenken dat de Tweede Wereldoorlog vijfenzeventig jaar geleden was afgelopen en dat wij sinds de bevrijding op vijf mei negentienvijfenveertig in vrijheid en vrede leven.

Het heeft niet zo mogen zijn, want Covid-19, een voor het oog onzichtbaar virus, gooide het afgelopen jaar onze agenda's in lockdown. Op bescheiden wijze herdachten we op vier mei de slachtoffers van de oorlog bij het Vrijheidsmonument.

*De omslag van het nieuwe Vrijheidsboek.
Foto Mark de Weger.*

Dit boek kon gelukkig wel tot stand komen. Gerard Beentjes interviewde zesentwintig Eemnessers. Deze interviews worden afgewisseld met gedichten van de dorpsdichters van Eemnes en van leerlingen van de vijf basisscholen uit het dorp. Fotograaf Mark de Weger portretteerde met één uitzondering alle mensen die aan het boek hadden meegewerkt op verschillende plekken in het dorp, zoals het monument van de omgekomen vliegeniers in de polder.

De titel van het boek Vrijheid is het mooiste woord is ontleend aan een uitspraak van Wies de Bont, die als jong meisje in 1945 de bevrijding meevierde, zwierend door de straten van Hilversum. Verschillende ouderen kijken terug op de oorlog die zij als kind nog bewust hadden meegemaakt. Roel Kraefft vertelt over bombardementen boven Amsterdam-Noord, Rom van der Schaaf en Ard Huls Kamp over hun vroegste jeugd in een Jappenkamp in Indonesië. Fie Blom herinnert zich bruine bonensoep voor mensen die in de hongerwinter langs de deur kwamen bij de boeren in Eemnes. Veel aandacht in het boek gaat uit naar veteranen met hun verleden als militair. Zo

Rom van der Schaaf.
Foto Mark de Weger.

zegt Marcel de Vries over zijn ervaringen als militair in Afghanistan en Irak: 'Iemand is veteraan voor het leven'.

Maar ook jongeren komen in het boek aan het woord. 'Wij moeten onze vrijheid koesteren', laat Amber Kuijer ons weten. De zusjes Floortje en Femke Steinert benadrukken dat vrijheid zonder veiligheid niet mogelijk is. Deze mening komt ook terug in het verhaal van Asli Farax, die als vluchteling met haar kinderen een nieuw leven kon opbouwen in Eemnes.

In het voorwoord legt burgemeester Roland van Benthem uit, waarom dit boek er moest komen, om de verhalen in het boek: 'Verhalen die het verdienen verteld te worden en bewaard te worden. Over veel zaken werd vroeger helaas niet of nauwelijks gesproken. De oorlog was voorbij, dus niet zeuren en gewoon weer aan de slag. De ervaringen van veteranen, hun angsten, hun problemen, er was geen aandacht voor. Het boek doorbreekt de stilte van het zwijgen en zet ons aan tot nadenken over onze vrijheid en het belang om de slachtoffers te blijven herdenken die onze vrijheid mogelijk hebben gemaakt.

Vrijheid is het mooiste woord is een uitgave van de gemeente Eemnes en werd mogelijk gemaakt door financiële ondersteuning van de provincie Utrecht en dankzij adviezen van Liesbeth Lemckert, de voorzitter van de Historische Kring Eemnes.

Het boek 'Vrijheid is het mooiste woord' is te koop in de Oudheidkamer. Het kan ook besteld worden door overmaking van € 9,95 naar bankrekening NL31 RABO 0315 9114 25 t.n.v. Historische Kring Eemnes met vermelding van: 'Boek Vrijheid' en uw adres. Het boek wordt dan thuisbezorgd.

Wies de Bont-van Dalen bij de presentatie van het Vrijheidsboek. Foto Mark de Weger.

Het schilderij, dat ds. J.J. van Noort in 1885 cadeau kreeg bij zijn afscheid als predikant van Eemnes-Binnen. Van links naar recht: op de voorgrond de boerenwoning Wakkerendijk 214-216-218; daarachter Het Dikke Torentje; het dak van de dorpschool van Eemnes-Binnen (Wakkerendijk 220-224); geheel rechts het dak van de hervormde pastorie van Eemnes-Binnen (Wakkerendijk 226). Geheel op de voorgrond de Armenakker.

Hoe het schilderij van dominee Van Noort terugkwam in Eemnes

HENK VAN HEES

Enige tijd geleden stond mijn aangetrouwde nicht Mieke Ekelschot-Vlug, de vrouw van mijn overleden neef Jacques Ekelschot, bij mij voor de deur met een verrassing. Ze dacht dat ik er wel blij mee zou zijn. Het bleek een schilderij te zijn van Eemnes-Binnen. Geschilderd vanaf de Armenakker (westzijde) met zicht op het Dikke Torentje, en op de daken van de oude dorpschool van Eemnes-Binnen en de pastorie van Eemnes-Binnen. Ik werd er inderdaad enthousiast van!

Natuurlijk was ik benieuwd naar de geschiedenis van het schilderij. We konden geen duidelijke handtekening of datering vinden op het doek zelf. Met de hulp van Mieke en haar neef Pieter van Noort kwam ik er uiteindelijk achter dat het schilderij in 1885 was geschonken aan hun overgrootvader dominee Johannes Jelis van Noort, bij zijn afscheid van de gemeente van Eemnes-Binnen. Van Noort was daar predikant geweest van 1882 tot 1885. Volgens hen was het een cadeau geweest van de gemeente. Voor mij was dit reden genoeg om uit te zoeken wie dominee J.J. van Noort was. Dat resulteerde in de volgende levensbeschrijving.

HET LEVENSVERRHAAL VAN Ds. J.J. VAN NOORT

Johannes Jelis van Noort werd op 8 maart 1854 geboren te Nijkerk (Nijkerkerveen) als zoon van Johannes van Noort en Johanna Hermina van Dreven. Hij werd geboren in een onderwijzersfamilie. Zijn grootvader Johannes van Noort (1798-1859) was van 1821 tot 1855 schoolonderwijzer aan de Openbare Lagere School te Honswijk in de gemeente Tull en 't Waal. Rond 1840 kwam deze grootvader tot bekering en vanaf toen ging hij op zijn school steeds vaker uit de bijbel lezen en ook vertellen over het protestantse geloof. Dat mocht niet op een openbare school en omdat hij daarin volhardde, is hij in 1855 uit zijn functie gezet: hij mocht nooit meer onderwijs geven. Dit is een landelijk schandaal geworden.

*Ds. J.J. van Noort
(1854-1922), die
van 1882 tot 1885
predikant te
Eemnes-Binnen was.*

De vader van Johannes Jelis was onderwijzer in Nijkerk en werd wel “de held van het Nijkerkerveen” genoemd. Hij heeft van eind 1849 tot 1895 het protestants christelijk onderwijs aldaar vorm gegeven. Hij deed er alles aan om de arme kinderen naar school te krijgen.

Johannes Jelis van Noort wilde net als zijn vader en grootvader onderwijzer worden. Daarom volgde hij de beroepsopleiding aan de Prot. Chr. Normalschool De Klokenberg in Nijmegen.

Hij wilde echter meer; hij wilde ook dominee worden en daarom begon hij na zijn onderwijzersopleiding de studie voor predikant. Hij is in die tijd leerling geweest van de beroemde kanselredenaar Johannes Jacobus van Oosterzee (1817-1882), die van 1841 tot 1843 dominee was in Eemnes-Binnen.

Nadat hij zijn studie voltooid had, werd Johannes Jelis van Noort dominee in Eemnes-Binnen. In het Kerk- en Schoolnieuws van 17 december 1881 stond: “Het beroep van Eemnes-Binnen is aangenomen door den candidaat J.J. van Noort, die voor verscheiden andere beroepen heeft bedankt”.

Recente foto van de bebouwing bij Het Dikke Torentje, gezien vanuit het westen. V.l.n.r. de oude school van Eemnes-Binnen (Wakkerendijk 220-224), Het Dikke Torentje en het witte pand ofwel de voormalige pastorie van Eemnes-Binnen (Wakkerendijk 226).

Op 10 februari 1882 trouwde Johannes Jelis van Noort in Hillegom met Wilhelmina Geertruida van Slijpe, geboren op 27 januari 1853 in Middelharnis. Ze gingen na hun huwelijksluiting in de pastorie van Eemnes-Binnen wonen op Wakkerendijk 228. Johannes Jelis van Noort werd op 26 februari 1882 officieel als predikant van Eemnes-Binnen geïnstalleerd.

Op 6 december 1882 werd zoon Johannes geboren in de pastorie te Eemnes-Binnen. En op 3 juli 1884 werd dochter Paulina daar geboren. In De Gooi- en Eemlander van 4 oktober 1884 staat een verslag ven het feest van Gijsbert van Merkestijn in Eemnes-Binnen. Hij vierde op 1 oktober 1884 dat hij 50 jaar hoofdonderwijzer was aan de Openbare School van Eemnes-Binnen. Ds. Van Noort hield toen in de school een toespraak voor de jubilaris.

De oude pastorie van Eemnes-Binnen in volle glorie. Foto genomen in het begin van de 20e eeuw.

Op 25 maart 1885 nam Ds. J. J. van Noort een beroep aan van Werkendam en De Werken. Op 21 juni daaropvolgend werd er in het Dikke Torentje te Eemnes-Binnen afscheid van hem genomen. In de Amersfoortsche Courant van zaterdag 27

juni 1885 stond daarvan het volgende verslag: “Onze geachte Leeraar ds. J.J. van Noort, predikte Zondag (21 juni 1885) zijn afscheid naar aanleiding van Hand. 20: 36.

De menigte, in het kerkgebouw saamgestroomd om den Leeraar voor het laatst te hooren, zong hem staande Ps. 134:3 toe. Ds. J.J.C. Toorenenbergen van Eemnes-Buiten hield na de godsdienstoefening eene hartelijke toespraak in de consistorie-kamer tot den scheidenden Leeraar”.

Bij die gelegenheid werd hem volgens de familie verhalen een schilderij cadeau gedaan met zicht op Eemnes-Binnen, het bewuste schilderij waar het in dit artikel om draait.

Kort daarna was de installatie van Ds. Van Noort in Werkendam. Daar is op 13 oktober 1886 dochter Johanna Hermina (Annie) geboren. Ds. Van Noort is niet lang in Werkendam gebleven. Op 23 mei 1888 werd hij geïnstalleerd als dominee van de Hervormde Gemeente Amsterdam. Er volgde een verhuizing naar Nieuwer Amstel. Daar is op 25 augustus 1889 het jongste kind Pieter Frederik geboren.

Johannes Jelis van Noort is zijn verdere leven predikant in Amsterdam gebleven. Naast predikant is hij altijd onderwijzer gebleven. Hij besteedde veel aandacht aan de zang tijdens de diensten en heeft zich ook sterk ingezet voor het christelijk onderwijs. Hij heeft mede veel schoolverenigingen voor christelijk onderwijs opgericht. Ook heeft hij zich intensief ingezet voor de christelijke jongerenverenigingen. Daarnaast heeft hij veel gedaan voor de stichting van de Prinsessekerk in Amsterdam, die in 1917/1918 gebouwd is. Hij heeft deze kerk op 4 april 1918 geopend in tegenwoordigheid van koningin Wilhelmina. Hij had een grote liefde voor het Oranjehuis en moedigde dit ook aan bij anderen! Er schijnt een foto te zijn waarop hij aan het vissen is, samen met prins Hendrik, de echtgenoot van koningin Wilhelmina. Hij werd ook wel de Oranjedominee genoemd. Johannes Jelis van Noort heeft diverse publicaties op zijn naam staan. In Amsterdam is een school naar hem genoemd: de Nederlands hervormde Ds. J.J. van Noortschool, een school voor Lager Onderwijs en MULO. Dit pand is in 1925 gebouwd aan de Prinsengracht.

Hij leed aan bronchitis. Op donderdag 19 januari 1922 was hij nog op pad geweest voor zijn werk. De dagen daarna kreeg hij last van de bronchitis. De ziekte verergerde snel. In de nacht van dinsdag 24 januari 1922 is hij in Amsterdam overleden. Hij is begraven op de Begraafplaats Zorgvlied in Amsterdam. Zijn graf bestaat daar nog. Zijn oudste vriend, de toenmalige minister van onderwijs Dr. J. Th. de Visser hield een toespraak aan zijn graf.

WAT ER VERDER MET HET SCHILDERIJ VAN EEMNES-BINNEN GEBEURDE

Het schilderij, dat dominee Van Noort in 1885 cadeau had gekregen bij zijn afscheid

Ds. Pieter van Noort (1889-1860) en zijn vrouw Louisa Johanna van der Bijl (1889-1971). Pieter van Noort was van 1926 tot 1955 predikant te Oud-Loosdrecht. Het schilderij hing al die jaren in de pastorie van Oud-Loosdrecht.

als predikant van Eemnes-Binnen is altijd in de familie gebleven.

Na zijn dood in 1922 kwam het terecht bij zijn zoon Pieter (1889-1960), die van 1926 tot 1955 predikant was in Oud-Loosdrecht. Het heeft daar altijd gehangen in de statige pastorie. Dominee Pieter van Noort had uit zijn huwelijk met Louisa Johanna van der Bijl een dochter Mien (1921-2012) en een zoon Gerard (1924-2010). De laatste kreeg het schilderij na de dood van zijn ouders. Gerard woonde tot zijn dood lange tijd in Bussum. Hij was getrouwd met Joke Belle (1933-2020). Het schilderij heeft tot de dood van Joke op 6 november 2020 in hun huis in Bussum gehangen. Enige zoon Pieter heeft het na de dood van zijn moeder aan zijn nicht Mieke Ekelschot-Vlug (dochter van Mien van Noort) geschonken omdat hij wist dat zij een relatie met Eemnes had. En zo gebeurde het dat Mieke het schilderij eind november 2020 aan mij heeft geschonken. Op mijn beurt wil ik het weer overdragen aan de Historische Kring Eemnes. En dan is het schilderij na 135 jaar weer teruggekeerd in Eemnes.

WAT ONZE VOORZITTER LIESBETH LEMCKERT TE MAKEN HEEFT MET DIT SCHILDERIJ

Toen ik onderzoek deed naar de familie Van Noort kwam er nog een interessante wetenswaardigheid boven tafel. Dominee Johannes Jelis van Noort had een broer Hendrik van Noort (1860-1940), die in 1887 in Loosduinen getrouwd was met Margaretha Petronella Lemckert. Bij navraag bleek zij een zus van de grootvader, ofwel een oudtante, te zijn van onze voorzitter Liesbeth Lemckert. Hendrik van Noort, die vanuit Nijkerk naar Loosduinen was getrokken, was o.a. fotograaf. Hij heeft zo ongeveer heel het Loosduinen van zijn dagen op de kiek gezet. Hij was tijdens de Doleantie rond 1886 een leidende en als gevolg daarvan niet onomstreden figuur.

Voorts is hij ook wethouder geweest in Loosduinen. Onlangs is er in Den Haag een straat naar hem vernoemd.

De oude pastorie van Eemnes-Binnen in recentere tijd.

AFSLUITING

Al met al weten we uiteindelijk heel veel van dit schilderij, dat voor de toekomst nu bewaard wordt voor Eemnes. Ik ben Mieke Ekelschot-Vlug en Pieter van Noort (uit Nieuw-Zeeland) bijzonder dankbaar omdat ze dit schilderij weer terug hebben gegeven aan Eemnes. Ik ben hen, samen met Liesbeth Lemckert en haar neef Henk Lemckert ook dankbaar voor alle informatie, die ze me verstrekt hebben. Het was heel boeiend om te ervaren hoe klein de wereld soms is!

Kleermakers in Eemnes door de eeuwen heen

Deel 8

HENK VAN HEES

Er zijn in het verleden altijd kleermakers actief geweest in Eemnes. In een speciale artikelenserie willen de leden van de Genealogische Werkgroep Eemnes deze kleermakers en hun werk onder de aandacht brengen. De oudste gegevens, waarvan is uitgegaan, dateren van circa 1675. Er wordt een zo volledig mogelijk overzicht gegeven van de Eemnesser kleermakers tussen 1700 en heden. Vooral wat betreft de oude tijden is het ons niet gelukt om alle gegevens compleet te krijgen. We gaan uit van de huizen, waarin de kleermakerijen waren gevestigd. We beginnen in Eemnes-Binnen en trekken vandaar door de rest van Eemnes. Er worden afbeeldingen gebruikt, die te maken hebben met de behandelde kleermakerijen en algemene afbeeldingen uit de kleermakerijen door de eeuwen heen

Voor de achtste aflevering hebben we de blik op de Laarderweg gericht. We beginnen bij het oude tolhuis op de driesprong Wakkerendijk-Meentweg-Laarderweg. Daar heeft in het begin van de 19e eeuw een kleermaker gewoond. Vervolgens komt de oude boerderij op de hoek van de Meentweg en de Laarderweg aan bod. Daar was tussen 1784 en 1855 de kleermakerij van de familie Brundel. We sluiten af met de kleermakerij op Laarderweg 5, een huis aan de voet van de toren. Daar was van 1872 tot circa 1950 een kleermakerij van de familie Engelen. Onze wagenmaker Toon Wortel is een afstammeling van kleermaker Frans Engelen. Toon haalt herinneringen op aan deze familie.

Kleermaker Gijsbert Schouten en het Eemnesser tolhuis

Bij de bespreking van de kleermakerij op Wakkerendijk 242 (huis Het Hof) kwam kleermaker Gijsbert Schouten (1785-1826) al aan de orde. Nadat hij in 1813 met Janna Luiten was getrouwd was hij op Het Hof kleermaker tot 1816. In dat jaar kreeg Eemnes een tol op de driesprong Wakkerendijk-Meentweg-Laarderweg. Er werd een tolhuis gebouwd, recht tegenover de Laarderweg, strak tegen de bestrating van de Wakkerendijk, die toen Rijksstraatweg is geworden.

Het vroegere tolhuis(rechts) op de driesprong Wakkerendijk-Meentweg-Laarderweg. Hier woonde en werkte kleermaker Gijsbert Schouten van 1816 tot en met 1821.

Kennelijk verdiende Gijsbert Schouten niet genoeg met zijn kleermakerswerk; dus wilde hij het proberen als tolgaarder. Hij kreeg de baan en zal daarnaast nog wel wat kleermakerswerk gedaan hebben.

Hij hield het baantje van tolgaarder tot in het jaar 1821. Daarna werd het overgenomen door Gijsbert Blom, die getrouwd was met Elbertje van Essen, dochter van de boer, die achter het tolhuis woonde. Gijsbert moest met zijn gezin het tolhuis verlaten en verhuisde naar Wakkerendijk 36, waar hij tot zijn dood in 1826 nog de kost verdiende als kleermaker.

Kleermakerij op Laarderweg 4 t/m 10

Het gaat hier om een oud pand, een boerderijvormig huis, dat eeuwenlang op de hoek van de Laarderweg en de Meentweg stond. Het pand is afgebrand op 18 september 1947 en daarna niet meer opgebouwd. Vele jaren bleef het stuk grond tussen

Luchtfoto van de oude boerderij op de hoek van de Meentweg en de Laarderweg maet als adres Laarderweg 4-10. Hier was van 1784 tot 1855 de kleermakerij van de familie Brundel. Het pand is door brand verwoest in 1947.

Laarderweg 2 (kruidenierswinkeltje van Frantsen) en nummer 12 (toen melkhandel Henk Eek) onbebouwd. Later is op deze grond een serie twee onder één kapwoningen gebouwd.

Ten tijde van de brand woonden er vier gezinnen in het pand. Van 1784 tot 1855 was hier de kleermakerij van de familie Brundel, een rooms-katholieke familie uit de Achterhoek.

Op 7 januari 1777 kwam Jan Cornelissen Bruntel (Brundel) van Ruurlo naar Eemnes. Op die datum werd er voor hem een Akte van Indemniteit getekend. Jan moet rond 1750 te Zieuwent onder Ruurlo geboren zijn als zoon van Cornelis te Brundel en Joanna Nijlant. Hij werd kleermaker en zoals vele jongens uit de Achterhoek trok hij naar het westen in de hoop op een goede toekomst. Hij arriveerde dus in 1777 in Eemnes en vestigde zich als kleermaker ter hoogte van Wakkerendijk 11 – 13. Zijn start als kleermaker was niet slecht: in 1779 had hij al een belastingaanslag van 10 gulden.

Op 13 augustus 1782 trouwde hij de bijna 15 jaar oudere Maria Albertse van den Brink (1735-1800). Ze kregen geen kinderen. Op 31 augustus 1784 kocht Jan het pand Laarderweg 4 t/m 10 van Tijmen Blom. Het pand was in feite een boerderij en vandaar waarschijnlijk dat Jan in de periode van 1783 tot en met 1788 op de Belastinglijsten ook boer werd genoemd. Verder werd hij tot zijn dood in 1825 kleermaker genoemd. Mogelijk heeft hij naast zijn kleermakerswerk ook wat boerenactiviteiten ondernomen.

Nadat zijn eerste vrouw in 1800 was gestorven, hertrouwde Jan in 1803 met de Eemnesser Antje Evertse Hilhorst (1771-1810). Zij was dus ruim 20 jaar jonger dan Jan. Uit dit huwelijk zijn drie kinderen geboren, waaronder een zoon Cornelis, die ook kleermaker werd.

Na de dood van Jan in 1825 gingen bedrijf en pand over op die zoon Cornelis (1804-1855). Die is kennelijk ook in staat geweest om er een goede kleermakerij van te maken. Dat is af te leiden uit het feit dat hij knechten in dienst had. In het Eemnesser bevolkingsregister van de periode rond 1832 worden ook knechten vermeld. In de periode van ca. 1830 tot 1833 was Wilhelm Engelen (1805-1881) als knecht werkzaam bij Brundel. Hij zou enkele jaren later zijn eigen kleermakerij beginnen op Wakkerendijk 186. In dezelfde periode tot 1835 was Manus ten Hoeven (1800-1834) knecht bij Brundel. Manus was de in Eemnes geboren zoon van Jan Dirk ten Hoeven

en Grietje Snoek. Hij bleef ongetrouwd en was bij Brundel werkzaam tot zijn dood in 1834.

Cornelis trouwde in 1830 met Evertje Stalenhoef (1810-1837) uit Eemnes, in 1837 met Neeltje de Bruijn (1808-1839) uit Eemnes en in 1844 met Claasje Jacobse Dekker (1815-1852) uit Naarden. Zijn tweede en derde vrouw zijn helaas in het kraambed gestorven. Uit die drie huwelijken kreeg hij elf kinderen. Slechts twee van zijn zonen werden volwassen maar zij werden allebei werkman en geen kleermaker. Met de dood van Cornelis Brundel in 1855 was het vak van kleermaker in deze familietak dus ten einde. Ook was er sindsdien geen kleermakerij meer op dit adres.

Kleermakerij op Laarderweg 5

Dit pand ligt ietwat verscholen achter de woning Laarderweg 3; je zou kunnen zeggen aan de voet van de toren van de hervormde kerk. Hier was van circa 1872 tot 1950 een kleermakerij van de familie Engelen. Hierna worden twee generaties van deze rooms katholieke kleermakersfamilie beschreven.

Kleermaker Frans Engelen

Frans Engelen (1843-1920) moet hier rond 1872 met zijn bedrijf begonnen zijn. Hij was één van de zonen van kleermaker Wilhelm Engelen, die zijn bedrijf had op Wakkerendijk 186.

*Kleermaker Frans Engelen
(1843-1920).*

Het lijkt erop dat Frans Engelen goed draaide met zijn kleermakersbedrijf. Op een gegeven moment kon hij knechten in dienst nemen. In de periode van 1886 tot 1887 was dat bijvoorbeeld Jan Schimmel. Op 25 november 1872 trouwde Frans Engelen in Eemnes met Elisabeth Grift.

Elisabeth was de dochter van de Eemnesser gemeenteveldwachter Petrus Grift (1810-1882). Haar vader had in 1846 de woning Laarderweg 5 gekocht, waarin hij daarna met zijn gezin gewoond heeft. Petrus Grift bleef tot april 1872 gemeenteveldwachter van Eemnes. Alles wijst erop dat Frans Engelen en zijn vrouw in 1872 bij haar vader introkken in deze woning. In datzelfde jaar kwam daar ook de nieuwe gemeenteveldwachter Hendrik van der Veen met zijn gezin wonen. Petrus Grift bleef nog even

actief als bode van Eemnes, maar het is niet bekend hoe lang. Hij stierf in 1882 in Amsterdam bij zijn dochter Johanna.

Handwerkonderwijzeressen

Elisabeth Grift, de vrouw van Frans Engelen moet ook handig geweest zijn met naald en draad. Op 22 januari 1889 werd ze door de gemeente Eemnes benoemd als onderwijzeres in de nuttige handwerken op de Openbare School aan de Kerkstraat voor een salaris van 100 gulden per jaar. Het onderwijzen zat hier kennelijk in de familie. Haar broer Aart was opgeleid voor onderwijzer maar overleed helaas op 20-jarige leeftijd. Elisabeth Grift overleed op 5 februari 1890, dus ruim een jaar na haar aanstelling. Kort daarna, op 11 april 1890, werd mej. A. Engelen uit Eemnes door de gemeente benoemd tot onderwijzeres nuttige handwerken. Dat kan in feite niemand anders zijn geweest dan Alijda (Aaltje) Engelen, de dochter van Frans Engelen en Elisabeth Grift. Frappant was dat Aaltje toen pas 17 jaar oud was, wel erg jong om voor de klas te staan. Ze zal ook geen officiële opleiding gehad hebben en het handwerken waarschijnlijk geleerd hebben van haar moeder. Dat zal uiteindelijk ook merkbaar geweest zijn in haar lessen. In 1899 kwamen er klachten bij de gemeente over het niveau. Twee meisjes gingen zelfs naar Laren voor handwerklessen. Daarop is mevr. A. Engelen op 1-7-1899 eervol ontslagen als onderwijzeres in de nuttige handwerken aan de Openbare School van Eemnes.

Kleermakers Willem en Gerrit Engelen

Kleermaker Frans Engelen is overleden op 7 februari 1920. In 1919 had hij zijn huis Laarderweg 5 en het bedrijf al verkocht aan zijn zoons Wilhelm en Gerrit Engelen. Zij zetten de zaak voort. Beide broers zijn vrijgezel gebleven en woonden samen met hun zuster Mietje, die ook onge-trouwd bleef.

Jan Roodhart vertelde me rond 1980: "Op Laarderweg 5 was de kleermakerswerkplaats met een raam, dat uitkeek op de pastorie van de hervormde kerk. Die werkplaats was

Aaltje Engelen (1873-1949). Alles wijst erop dat zij van 1890 tot 1899 handwerklessen heeft gegeven op de Openbare Lagere School van Eemnes in de Kerkstraat.

Willem Engelen (1877-1957) achter de naaimachine in zijn kleermakerij op Laarderweg 5. Foto naar een tekening gemaakt door Kees Meijs.

in een kamertje van vier en een half bij drie meter. Een grote plank werd gebruikt als snijtafel. Gerrit zat er altijd op tafel, met zijn benen onder zijn gat te naaien en Willem zal meestal achter de naaimachine. Ze hadden een open vuur, waar een ijzeren pot boven hing en daar kookten ze op”.

Willem moet sowieso handig geweest zijn met de schaar. Want als het zo uitkwam, knipte hij ook de haren van mensen. Voor vijf cent kaal, voor tien cent een soldatenkuiffie en je kon je bij hem ook voor een dubbeltje laten scheren: dat was dan meestal een baard van een week. De combinatie van kleermaker en kapper kwam meer voor in Eemnes.

Willem gaat alleen verder

Gerrit Engelen is in 1935 overleden, waarna Willem alleen is doorgedaan. Dat heeft hij volgehouden tot ongeveer 1950. Begin vijftiger jaren is hij gaan inwonen bij zijn neef Geurt Wortel op Wakkerendijk 38, waar hij in 1957 overleed. Hiermee kwam een einde van de kleermakersdynastie Engelen in Eemnes.

Toon Wortel vertelt over de kleermakersfamilie Engelen op Laarderweg 5

In een gesprek met Toon Wortel heb ik meer achtergronden gekregen over de kleermakersfamilie Engelen. Hierna volgt een verslag van dit gesprek. De schuingedrukte tekst heb ik ingevoegd.

“Mijn overgrootvader Frans Engelen had een kleermakerij op Laarderweg 5. Ik heb nog een hele oude foto van hem. (Hij was getrouwd met Elisabeth Grift en zij kregen acht kinderen, waarvan er twee jong zijn overleden).

De oudste van de kinderen was mijn grootmoeder Aaltje (Alijda) Engelen (1873-1949), die in 1898 trouwde met mijn grootvader, de timmerman Anthonie Wortel. De jongste dochter was Johanna (1880-1951), die Jans genoemd werd en die trouwde met Gijsbertus Elders.

De oudste zoon Petrus (1874-1924), die Peter werd genoemd, trouwde in 1898 in Amsterdam met Alberdina Hendrika Maria Bucker (1873-1941). Bij zijn huwelijk werd als beroep kleermaker opgegeven. Ze gingen in Amsterdam wonen. Volgens mij was oom Peter later iets als distilleerder. Hij heeft zich ook beziggehouden met kunstschilderen. Ik heb nog een schilderij van de Eemnesser toren, gemaakt door

oom Peter. Hij zou een café in Amsterdam gehad hebben en daar hing ook zo'n schilderij.

Dan waren er nog drie kinderen, die vrijgezel bleven en in het ouderlijk huis op Laarderweg 5 bleven wonen. *Dat waren Wilhelm (1877-1957), die Willem genoemd werd; Maria (1878-1953), die Mie genoemd werd en Gerardus Jacobus (1883-1935), die Gerrit genoemd werd.*

Willem en Gerrit werden kleermaker en namen het bedrijf van hun vader Frans over.

Mietje Engelen was blind. Ik heb haar eigenlijk nooit zien lopen. Wij kamen er nog wel eens en dan viel het me op dat er weinig lampen waren. Mietje zat altijd in de stoel. Af en toe hoorde je een kuch van haar.

Nadat Gerrit in 1935 was overleden, hield Willem in zijn eentje de kleermakerij draaiend tot begin jaren vijftig. Hij was een grote man, een lieve, aardige man.

Wanneer je voor de gevel stond aan de kant van het pad, dat naar de kerk gaat, dan was rechts een raam en daarachter was de kleermakerij. Voor het raam stond een grote lange tafel: de snijtafel. Deze was ongeveer drie meter lang en anderhalve meter breed. Boven die tafel hing een lamp met een koperen kap. Soms, als ik er was, vroeg Willem me wel eens: "Jochie, doe jij die lamp eens aan!" Ik zie hem nog aan die tafel zitten stikken.

De kleermakersschaar van Willem Engelen en mogelijk ook nog van zijn vader Frans Engelen. Na de dood van Willem Engelen geërfd door Piet Wortel en daarna door diens zoon Toon Wortel.

De kleermakersschaar van Willem Engelen en mogelijk ook nog van zijn vader Frans Engelen. Na de dood van Willem Engelen geërfd door Piet Wortel en daarna door diens zoon Toon Wortel.

Mietje is uiteindelijk uit huis geplaatst en ondergebracht in een tehuis in Achterveld. Begin jaren vijftig, toen Willem het niet meer alleen kon redden, is hij ondergebracht bij Geurt Wortel op Wakkerendijk 38. Geurt was een zoon van zijn zus Aaltje Engelen, die getrouwd was met Anthonie Wortel. Willem kreeg daar een kamer, beneden aan de voorkant. Ik herinner me dat hij in die tijd, op zondag na de kerk, bij ons thuis koffie kwam drinken. Wij kregen dan altijd geld van hem: een muntstuk van twee en een halve cent. Dat waren toen oude munten en die moesten we in onze spaarpot doen.

Schilderij van Peter Engelen (1874-1924), gemaakt begin 20e eeuw. Het is een zicht op de Nederlands hervormde kerk van Eemnes-Buiten vanaf de Wakkerendijk. Geheel links de achterkant van de woningen aan de noordkant van de Kerkstraat met heel lange tuinen, die doorliepen tot aan de Laarderweg, rechts van de kerk de oude pastorie, die is afgebroken in 1930.

Willem Engelen is in 1957 overleden in het huis van Geurt Wortel. Na de begrafenis kwam mijn vader (Piet Wortel) thuis met twee dingen, die hij had geërfd: een oude kleermakersschaar van Willem Engelen en een blok vet, dat door kleermakers werd gebruikt om een draad beter te laten glijden. Het huis op Laarderweg 5 is na het overlijden van Willem toebedeeld aan Geurt Wortel en zijn vrouw.

HARRY VAN DER VOORT

Nadat in het eerste deel de bestuurlijke ontwikkelingen in Eemnes zijn besproken, is het nu de beurt aan de mannen en vrouwen die Eemnes door de eeuwen heen hebben bestuurd. Om niet te verdrinken in een lange opsomming van namen, wordt de periode van 1811, het jaar waarin de gemeente Eemnes ontstond uit de samenvoeging van de twee gerechten Eemnes Binnendijks en Eemnes Buitendijks, tot 2020, opgeknipt in drie perioden. De eerste periode loopt van 1811 tot 1851. Begonnen wordt met de bestuurders die vanaf 8 augustus 1811 benoemd werden voor de samengevoegde gemeente. In 1851 komt een einde aan benoemde bestuurders. De tweede periode loopt van 1851 tot 1941. In 1941 maakte de Duitse bezetter een einde aan de gemeenteraad als gekozen vertegenwoordigers van de inwoners. De derde periode loopt van 1945 tot heden. De periode waarin het moderne democratisch stelsel van gekozen vertegenwoordigers tot stand kwam en dat zich nog steeds verder ontwikkelt.

De eerste periode omvat 35 mannen die in Eemnes burgemeester, wethouder of raadslid waren. 17 van hen passeren hier op alfabetische volgorde de revue. De overige 18 komen in een volgend nummer aan bod. Van elke bestuurder is een korte levensschets samengesteld. We maken dan een beetje kennis met hen. Wie zij waren, waar zij woonden en wat zij deden in het dagelijks leven.

Bessel Beijtel

Bessel Beijtel, ook wel Bessel Bijtel, werd in 1760 geboren

Vroegere woning Meentweg 105.

in Eemnes-Buiten en daar gedoopt in de protestantse kerk op 3 februari. Hij was een zoon van Jan Besselz Beijtel en Marritje de Lang. Bessel trouwde met Steijntje Barends van den Bult uit Putten. Hun huwelijk bleef kinderloos. Bessel was in 1829 veehouder en in 1841 bouwman, en woonde op Meentweg 105. Hij was tevens kooijman en beheerde de eendenkooi in de Noordpolder te Veld. Bessel overleed op 30 juni 1830 in Amsterdam.

Bessel Beijtel werd in augustus 1811 benoemd in de municipale raad van de nieuwe mairie van Eemnes. Hij weigerde aanvankelijk zitting te nemen maar in september 1811 kon hij toch worden overgehaald. Hij bleef aan tot de invoering van het Reglement van Bestuur van Gemeenten ten Plattelande in 1818. Hij was 6 jaar en 4 maanden lid van de raad.

Dirk Beukeboom

Dirk Beukeboom was van rooms katholieke huize. Hij werd in Baarn geboren en daar gedoopt op 13 januari 1796 als zoon van Hendrik Hendriksz Beukeboom en Aaltje van Wijk. Dirk was ongehuwd en woonde samen met zijn broer Wouter en

Bidprentje van Dirk Beukeboom (1796-1850).

Bidprentje van Henricus Bieshaar (1779-1858).

zus Weimpje, die ook ongehuwd waren, op Meentweg 85. Dirk was landbouwer. Hij overleed op 21 november 1850 in Eemnes. Hij was neef van Dirk de Bruijn. Dirk was raadslid vanaf 11 januari 1842 tot zijn overlijden in 1850, 7 jaar en ruim 10 maanden.

Hendrik Bieshaar

Hendrik Bieshaar is geboren in Eemnes en werd op 18 november 1779 gedoopt in de r.k. kerk te Eemnes als Hendricus. Hij was de zoon van Volkert Janse Bieshaar en Aleijdis Abrahams Keizer. Zijn vader werd priester na de dood van zijn vrouw in 1781. Hendrik Bieshaar trouwde met Annetje Schouten en uit hun huwelijk werden 9 kinderen, 4 zonen en 5 dochters, geboren. Zeven kinderen werden volwassen. Hendrik Bieshaar was landbouwer en woonde op Wakkerendijk 178, boerderij De Eendracht. Hij overleed op 10 januari 1858 in Eemnes.

Hendrik Bieshaar was 15 jaar en 1 maand raadslid, en wel van 9 december 1842 tot zijn overlijden in 1858. Naast burgemeester Pen was hij de enige die in 1851 van het oude bestuur overging naar het nieuwe. Hij was er blijkbaar in geslaagd om voldoende kiezers achter zich te verzamelen om gekozen te kunnen worden. Een heel werk als men beseft dat politieke partijen toen nog niet bestonden.

Jan Janse Bieshaar

Jan Janse Bieshaar werd geboren in Eemnes Buitendijks als zoon van Jan Janse Bieshaar en zijn tweede vrouw Gijsbertje Gerrits de Boer. Hij werd op 15 april 1756 in de r.k. kerk te Eemnes gedoopt. Jan Janse werd afwisselend boer en landbouwer genoemd, wat er op wijst dat ook hij een gemengd bedrijf had met vee. Hij woonde op Wakkerendijk 70. Jan trouwde met Theodora (Dirkje) Odijk van de Hoge Vuursche onder Baarn. Uit hun huwelijk werden 10 kinderen geboren, 5 zonen en 5 dochters, die allen volwassen werden. Jan overleed op 5 februari 1827. Hij was een oom van Hendrik Bieshaar.

Voorgevel vroegere boerderij Wakkerendijk 70. Foto 1967.

Jan werd eenmaal vermeld als stemgerechtigde inwoner en had als zodanig zitting in de gemeenteraad op 26 augustus 1825. Hij had drie maanden zitting.

De functie van stemgerechtigde inwoner is niet duidelijk geworden. In 1825 waren er naast kiesgerechtigden ook stemgerechtigden. Dat waren inwoners van Eemnes die mee mochten stemmen in de gemeenteraad. Waarschijnlijk had de benoeming van stemgerechtigde inwoners in de raad te maken met de voorgenomen wijziging van het Reglement op het Bestuur van Gemeenten ten Plattelande, dat later dat jaar werd doorgevoerd.

Boerderij Meentweg 45. Foto 1967.

Teunis Blom

Teunis Blom Tijmenszoon was een telg uit één van de oudste families in Eemnes. Hij werd geboren in Eemnes Buitendijks als zoon van Tijmen Blom en Aaltje Teunisz de Ruijg. Hij werd gedoopt in de protestantse kerk van Eemnes Buitendijks op 23 maart 1777. Teunis was boer en woonde tot circa 1830 op Meentweg 45 en daarna de rest van zijn leven op Meentweg 83. Hij trouwde met Grietje Brandse van Domselaar. Zij werden de ouders van 9 kinderen, 4 zonen en 5 dochters, waarvan er zeven volwas-

sen werden. Teunis overleed op 22 februari 1865 in Eemnes.

Hij werd in 1811 lid van de municipale raad, na 1814 de gemeenteraad. Hij bleef dit tot 8 januari 1818. In november 1819 werd hij opnieuw benoemd als lid van de gemeenteraad. Hij bleef nu aan tot september 1851. Hij was in totaal 38 jaar en 3 maanden lid van de raad.

Dirk de Bruijn

Dirk Aartse de Bruijn werd in Baarn geboren als zoon van Arnoldus Evertsz de Bruijn en Barbara Hendrikse Beukenboom. Hij werd in de r.k. kerk van Baarn gedoopt op 13 oktober 1777. Dirk trouwde met Maria Cornelisse Pen. Zij was de tante van Jan Pen, de latere burgemeester van Eemnes (1850-1858). Uit het huwelijk van Dirk en Maria werden 6 kinderen geboren: 2 zonen en 4 dochters. 4 van hen werden volwassen. Dirk was boer op De Peelhoeve, Meentweg 69. Hij overleed op 15 november 1846 in Eemnes.

Boerderij Meentweg 69. Foto 1930.

Dirk de Bruijn werd op 10 augustus 1830 beëdigd als lid van de gemeenteraad. Hij trad af op 28 oktober 1841 na 11 jaar en 2 maanden raadslidmaatschap. Hij werd opgevolgd door zijn neef Dirk Beukeboom.

Cornelis Eek

Cornelis Lumens Eek werd op 10 januari 1773 geboren in Eemnes en gedoopt in de r.k. kerk van Eemnes. Hij was de zoon van Lumen Cornelisse Eek en diens tweede vrouw Barbara Rutgerse Tijken. Cornelis trouwde met Grietje Aarts Kuijer. Uit hun huwelijk werden 8 kinderen, 6 zonen en 2 dochters geboren, van wie er maar 2 volwassen werden. Cornelis was aanvankelijk boer en later rentenier. Hij woonde op Meentweg 75. Hij overleed op 26 augustus 1836 te Weesp waarheen hij in 1834 was verhuisd.

Boerderij Meentweg 75. Foto 1968.

Cornelis Eek was in augustus 1811 benoemd in de municipale raad. Hij bleef aan tot september 1830 toen hem op zijn verzoek eervol ontslag werd verleend. Hij was toen 18 jaar en 10 maanden lid van de raad geweest. Naast lid van de municipaliteit werd Cornelis op 16 oktober 1811 ook aangesteld als wijkmeester van de Noordwijk, het deel van de gemeente Eemnes vanaf de Laarderweg tot aan het einde van de Meentweg.

Jan Rijksen van Eijden

Jan Rijksen van Eijden is in Eemnes Binnendijks geboren als zoon van Rijk Teunisz van Eijden en Rijkje Hannes Hoefsloot en werd gedoopt in de r.k. kerk van Eemnes op 1 januari 1759. Hij was gehuwd met Richarda (Reijertje) Kolkshoten. Uit dit huwelijk werden 9 kinderen geboren, 7 zonen en 2 dochters, van wie er 5 volwassen werden. Jan was boer van beroep maar daarnaast was hij ook een landelijk bekend veearts. Later werd hij vermeld als rentenier. Jan woonde van 1779 tot 1784 op Wakkerendijk 288, van 1784 tot 1796 op Wakkerendijk 274, van 1796 tot 1814 op de boerderij 'Het Spie' in Den Dolder en van 1814 tot zijn dood in 1826

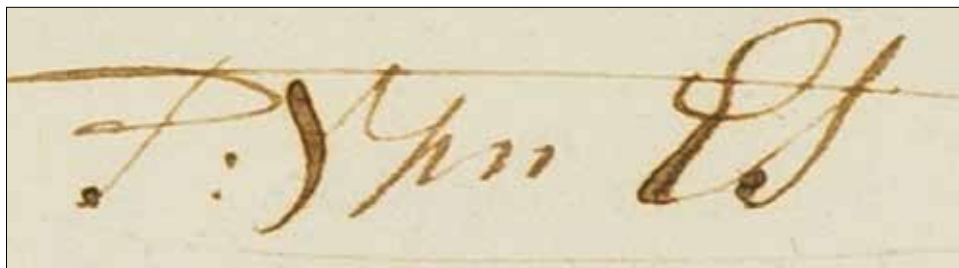
Woning Wakkerendijk 214-216-218. Foto 1958.

op Wakkerendijk 214-216. Hij overleed op 22 januari 1826 in Eemnes.

Jan van Eijden had een korte loopbaan als bestuurder. In januari 1818 werd hij benoemd; bij zijn eerste reglementaire aftreden in november 1819 werd hij niet meer herbenoemd. Hij zat 1 jaar en 10 maanden in de raad.

Pieter van Es

Pieter van Es was timmerman van beroep en woonde vanaf 1805 tot zijn dood op

Handtekening van Pieter van Es uit 1833.

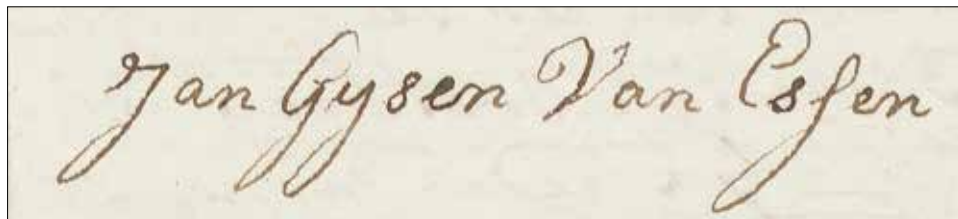

Kerkstraat 5. Hij was op 24 maart 1777 in Maarssen geboren als zoon van Abraham van Es en Jannetje Sluijs. Hij trouwde met Jannetje Heek. Uit dat huwelijk werden 2 kinderen geboren, twee dochters die beiden volwassen werden. Na de dood van Jannetje hertrouwde hij met Marretje Heek. Uit dit huwelijk werd een dochter geboren, die eveneens volwassen werd. Zijn beide vrouwen waren zussen en erfgenamen van de bakkerij van hun vader. Krijn Perk exploiteerde deze bakkerij op Wakkerendijk 3. In 1824 kocht Pieter tevens Kerkstraat 21-23, de oude dorpsschool. Pieter was Nederlands hervormd. Hij overleed op 1 maart 1853 te Eemnes.

In januari 1818 werd Pieter lid van de gemeenteraad. In november 1822 werd hij tot assessor gekozen als opvolger van Krijn Perk. Na de bestuurlijke vernieuwing van 1825 bleef Pieter aan als raadslid en werd hij tevens 1e assessor. In 1827 volgde hij Krijn Perk op als loco-secretaris en vanaf 1830 was hij dit afwisselend met Izak Stalenhoef. In 1843 werd hij benoemd tot commissaris van het burgerlijk kerkhof (= Algemene Begraafplaats aan de Laarderweg). Zijn bestuurlijke carrière bereikte zijn hoogtepunt toen hij na de plotselinge dood van burgemeester C.D. Laan in augustus 1850 werd benoemd tot waarnemend burgemeester van Eemnes. Hij droeg deze taak op 4 december 1850 over aan de nieuwe burgemeester Jan Pen. In 1851 werd hij ingevolge de Wet op de Schutterij namens het gemeentebestuur 'commissaris betrekkelijk de schutterij'. In september 1851 kwam een einde aan de bestuurlijke carrière van Pieter van Es toen hij als gevolg van de invoering van de Gemeentewet moest aftreden en niet werd gekozen in de nieuwe raad. Zijn enige publieke functie die hij nadien nog uitoefende was die van beheerder van de inkomsten en uitgaven van de Algemene Begraafplaats. Dit bleef hij doen tot zijn dood in 1853. Pieter van Es was 33 jaar en 8 maanden lid van de gemeenteraad.

Jan Gijssen van Essen

Jan Gijssen van Essen was in Bunschoten geboren en daar gedoopt in de protestantse kerk op 6 november 1763 als zoon van Gijsbert van Essen en Geertje Rijmerse Sweeren. Gijsbert was gehuwd met Gerritje Pas, afkomstig uit Amsterdam. Uit dit huwelijk werden 5 kinderen geboren: 2 dochters en 3 zonen. De twee dochters werden

Handtekening van Jan Gijssen van Essen uit 1816.

volwassen. Jan was landbouwer en woonde van 1798 tot 1805 op Meentweg 31 en daarna op Wakkerendijk 1. Jan was een neef van Jan Gosen van Essen.

Jan Gijssen van Essen werd in augustus 1811 benoemd als lid van de municipale raad. Hij bleef raadslid tot de bestuurlijke vernieuwing in 1818. Jan was 6 jaar en 4 maanden raadslid.

Boerderij Wakkerendijk 88. Foto 8-11-1958.

Jan Gosen van Essen

Jan Gosen van Essen was in Eemnes Binnendijks geboren als zoon van Gosen van Essen en Aaltje Teunisse de Ruijg en daar gedoopt in de protestantse kerk op 11 juni 1769. Hij was boer van beroep. Jan woonde van 1797 tot 1805 op Meentweg 45 en daarna bij zijn schoonouders op de boerderij Wolfsstede, Wakkerendijk 88. Hij was gehuwd met Jannetje Grootveld en uit hun huwelijk werden 2 zonen geboren. Beiden werden volwassen. Jan overleed in Eemnes op 22 januari 1840. Hij was een neef van Jan Gijssen van Essen.

Jan Gosen van Essen werd in 1825 benoemd als stemgerechtigde inwoner van Eemnes in de gemeenteraad. Hij had 3 maanden zitting.

Cornelis Hagen

Cornelis Hagen Willemszoon werd in Kortenhoef geboren als zoon van Willem Ansums Hagen en Leentje Pieters Bieris. Hij werd op 1 maart 1750 gedoopt in de protestantse kerk van Kortenhoef. Cornelis trouwde in 1776 in Baarn met Willemijntje Horst uit De Vuursche. Zij kwamen in 1782 in Eemnes wonen. Uit hun huwelijk werden 6 kinderen geboren: 3 zonen en 3 dochters. Van slechts één zoon zijn gegevens gevonden waaruit blijkt dat hij volwassen is geworden. Cornelis was vanaf 1782 lange tijd boer op Wakkerendijk 136. Vanaf 1813 woonde hij op Wakkerendijk 206 en werd toen vermeld als rentenier. Cornelis overleed op 6 september 1827 in Eemnes. Hij was niet verwant aan Peter Hagen.

Voorgevel boerderij Wakkerendijk 136. Foto 1942.

Cornelis Hagen werd in augustus 1811 lid van de municipale raad. Hij bleef raadslid tot zijn overlijden in 1827. Hij was 15 jaar en 8 maanden raadslid.

Peter Hagen

Peter (Pieter) Lammertse Hagen werd in 1757 in Eemnes geboren als zoon van Lammert Peterse Hagen en Annetje Gerrets de Boer. Pieter trouwde twee maal. Zijn eerste vrouw was Aaltje Jacobs de Boer en na haar dood hertrouwde hij Jaekje (Jacomina) Hendrikse Beukeboom. Beide huwelijken bleven kinderloos. Pieter werd in 1813 en 1817 als bijenman (= imker) vermeld, later als rentenier. Hij bewoonde een huis op Branderf ter hoogte van het huidige adres Wakkerendijk 228. Hij was rooms-katholiek. Peter overleed op 22 december 1821 in Eemnes. Hij was niet verwant aan Cornelis Hagen.

Peter Hagen werd in januari 1818 benoemd tot raadslid en bleef dit tot zijn dood in 1821. Hij was 2 jaar en 11 maanden raadslid.

Pieter Huijsman

Pieter Huijsman werd geboren in Blaricum als zoon van Elbert Huijsman en Geertje Pieters Velthuijzen en daar gedoopt in de r.k. kerk op 14 maart 1750. Pieter huwde Dorothea van der Aa, zuster van de pastoor van Eemnes, en na haar dood Willemtie Ploos. Alleen uit het eerste huwelijk is een kind geboren: zoon Albertus Hendricus (1784-1859), later burgemeester van Blaricum (1850-1852). Pieter was boer en werd

Vroegere boerderij Wakkerendijk 66 (nu De Schoter).

aanwezig was in een raadsvergadering. In 1814 werd hij burgemeester van Eemnes. Bij de bestuurlijke vernieuwing van 1818 trad Pieter Huijsman af als burgemeester. Hij werd nog wel benoemd tot lid van de raad, maar bedankte voor de eer, dit maal definitief. Pieter was 6 jaar burgemeester van Eemnes. Zijn bestuurlijke loopbaan vóór 1811 is nog grotendeels onduidelijk.

Gijsbertus Peterse van 't Klooster

Gijsbertus Peterse van 't Klooster is in 1781 geboren in Eembrugge als zoon van Petrus Gerberts van 't Klooster, bijgenaamd Peter Schouten, en Aaltje Gijsberts Stalenhoef. Hij werd in de r.k. kerk te Zandvoort (onder Baarn) gedoopt. Gijsbert was landbouwer en woonde op Wakkerendijk 90, boerderij 'Landlust'. Hij was eerst gehuwd met Anna Wouters Stalenhoef en na haar dood met Antje Bouwman. Uit het eerste huwelijk werden 7 kinderen, 4 zonen en 3 dochters geboren, en uit het tweede huwelijk een zoon. Vier kinderen werden volwassen. Gijsbert overleed op 28 juni 1829 te Eemnes.

Gijsbertus van 't Klooster werd in 1825

later vermeld als rentenier. Hij woonde op Wakkerendijk 66. Pieter overleed in Eemnes op 17 december 1818.

Pieter Huijsman was op 15 juni 1797 benoemd tot schout van beide Eemnessen, maar op 11 april 1798 alweer afgezet. In augustus 1811 werd Pieter benoemd tot maire van Eemnes, maar hij weigerde deze benoeming te aanvaarden. Pas op 8 januari 1812 aanvaardde hij uiteindelijk zijn benoeming maar het duurde tot 11 september 1812 voor hij daadwerkelijk

Bij de boerderij "Landlust" Wakkerendijk 90. Links Klaas Brouwer (1864-1920) rechts Jan Brouwer (1891-1972).

benoemd tot stemgerechtigde inwoner van Eemnes en had als zodanig in augustus 1825 eenmalig zitting in de gemeenteraad.

Woning Kerkstraat 2. Foto 1963.

Hendrik van de Kuinder

Hendrik van de Kuinder werd in 1780 in Eemnes Buitendijks geboren als zoon van Wiebe van de Kuinder en diens tweede vrouw Aafje Teunis de Ruijg en daar op 12 november 1780 gedoopt in de protestantse kerk. Hendrik was gehuwd met Gerritje de Boer, afkomstig uit Bunschoten. Uit hun huwelijk werden 9 kinderen geboren: 3 dochters, 5 zonen en één kind kwam levenloos ter wereld. Zes kinderen werden volwassen. Hendrik woonde in het huis Kerkstraat 2, dat in die tijd dubbel bewoond werd. Hendrik van de Kuinder had verschillende beroepen. Zo was hij gaarder (= ontvanger) der indirecte belastingen in Eemnes, waarschijnlijk van 1811 tot 1817. Vanaf 1817 was Hendrik winkelier. In 1819 werd hij vermeld als schipper, zodat we mogen aannemen dat hij tevens de beschikking had over een schip. Hendrik werd in 1825 bode van Eemnes. Hij bleef naast bode tevens winkelier, bijgestaan door zijn

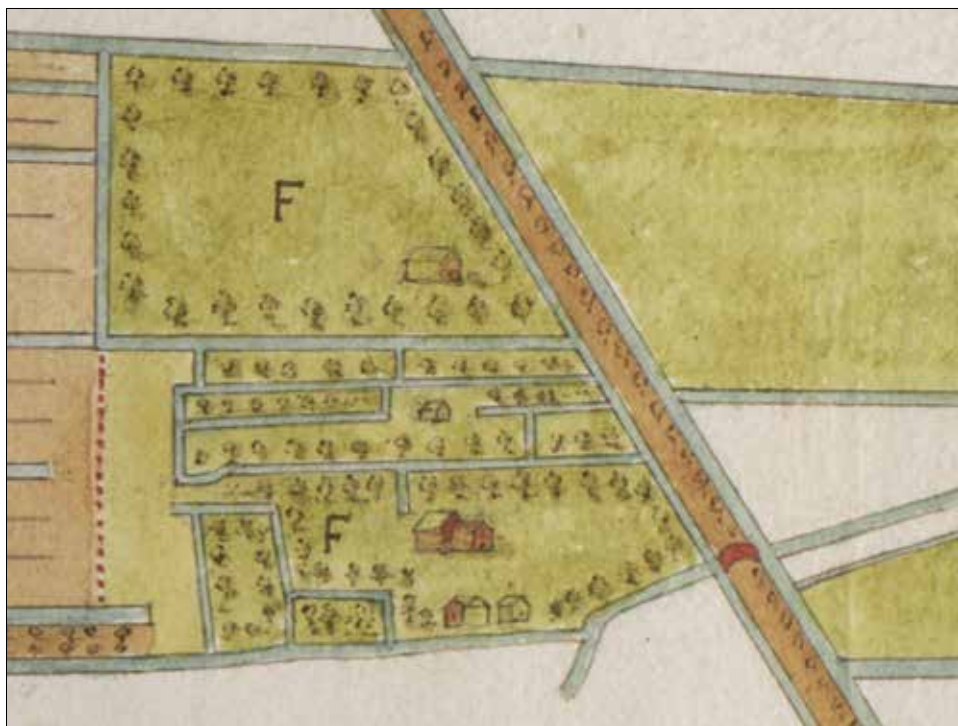

vrouw, die de winkel na zijn dood voortzette. Hendrik overleed op 2 mei 1848 in Eemnes.

Hendrik van de Kuinder werd in augustus 1811 benoemd tot lid van de municipaliteit. In 1813 en 1815 was hij president-raadslid. Hendrik trad af bij de bestuurlijke vernieuwing in 1818 en werd niet meer opnieuw benoemd. Hij was 6 jaar en 4 maanden raadslid geweest.

Mr. Christiaan Dirk Laan.

Christiaan Dirk Laan werd op 3 december 1787 geboren te Utrecht als zoon van Hendrik Arnoud Laan en Maria Sibilla Meijer en daar gedoopt in de Domkerk op 12 december 1787. Christiaan was Nederlands hervormd en bleef ongehuwd. In 1805 studeerde hij in Utrecht af als doctor in de rechten. Hij was van 1821 tot 1839 rechter-plaatsvervanger aan de rechtbank van eerste aanleg in Amersfoort; daarna was hij van 1840 tot 1847 in Amersfoort werkzaam als advocaat. In Eemnes werd hij vermeld

Fragment van een kaart van de buitenplaats van de familie Laan. Het noorden is boven. Net ten zuiden van de aanleg met bomen en paden in het midden van de kaart is het huis Steevliet te zien.

als rentenier. Christiaan woonde in Baarn op de buitenplaats Steevliet (Steevlied) met zijn eveneens ongehuwde broers Hendrik Arnoud en Jacob Cornelis. Steevliet lag net ten zuiden van de grens met Eemnes en werd afgebroken na de dood van de laatste broer Hendrik Arnoud. Christiaan overleed geheel onverwachts op 6 augustus 1850 op deze buitenplaats. Hij was een jongere broer van mr. Hendrik Arnoud Laan en Gijsbert Nicolaas Laan en een oom van Jacob Cornelis Gijsbert Carel Laan.

Mr. Christiaan Dirk Laan werd op 20 februari 1818 benoemd tot burgemeester van Eemnes. Aanvankelijk had hij de titel schout maar bij de bestuurlijke vernieuwing van 1825 werd dit weer burgemeester. Naast burgemeester was Christiaan ook gemeentesecretaris en ambtenaar van de Burgerlijke Stand. In 1843 werd hij tevens vermeld als commissaris president van de Commissie tot de Zaken van de Eembrug namens de gemeente Eemnes. Het is nog niet duidelijk geworden wanneer hij was benoemd, maar waarschijnlijk is hij dit tot zijn dood gebleven. Christiaan Laan bleef tot zijn dood in 1850 burgemeester van Eemnes. Hij is 32 jaar en 6 maanden burgemeester geweest.

De periode van 1811 tot 1851 wordt vervolgd in deel 3.

ADVERTEERDERS:

Autocentrum Eemnes
BP Koot
Eemoptiek
Eric Hoofd schildersbedrijf
De Kaasschuur
Grandcafé Eemland
Groentespecialzaak
Lekker Gezond
Hoveniersbedrijf Ben Makker
KringloopCentrum Eemnes
Notariskantoor Eemnes
Van der Waaij,
Makelaars en Rentmeesters
Welkoop, Groen & Doen

Bouwbedrijf Theo van der Wardt
Nieuwbouw, verbouw, onderhoud
Zonnebaarsweg 2 | Eemnes | Mob 06 55 805 550

JAN VAN DIEËN
OUDE TONNEN EN MEUBEL

70 Jaar
tetteroo
bakkers sinds 1949

SPONSERS:

Vrienden van de Oudheidkamer

Inleveren kopij

Kopij voor het volgende kwartaalboekje ontvangen wij graag voor:

15 mei 2021

e-mail naar: info@kleinwee.demon.nl

Bij het aanleveren van te veel kopij zullen de artikelen op volgorde van aanlevering geselecteerd worden voor publicatie. Artikelen die aansluiten bij de actualiteit krijgen voorrang.

Auteurs die in dit tijdschrift publiceren geven daarmee onvoorwaardelijk toestemming tot het in digitale vorm opnemen in openbare databases.

Zuidersingel 4
3755 AZ Eemnes
035 538 08 08

Openingstijden:

Ma: 11.00-17.00 uur
Di-Za: 10.00-17.00 uur

Gratis ophaaldienst 0800 574 64 54

KringloopCentrum Eemnes

WWW.KCEEMNES.NL

NOTARISKANTOOR EEMNES

MW. MR. W.A. VAN DER SLUIS - BONT, NOTARIS
MR. E.H. SCHADE, NOTARIS
ORIËNTEREND GESPREK (30 MINUTEN) GRATIS

LAARDERWEG 19 - 3755 AK EEMNES
TELEFOON (035) 533 67 04 - INFO@NOTARISKANTOOREEMNES.NL
WWW.NOTARISKANTOOREEMNES.NL

HOVENIERSBEDRIJF

ROERDOMP 18
3755 GH EEMNES
T: 035-5311332
M: 06-51447934
E: BENMAKKER@PLANET.NL
W: BENMAKKER.NL

UW MAKKER IN DE TUIN

TUINONTWERP AANLEG
ONDERHOUD SIERBESTRATING

EEMLAND

grandcafé & evenementen
LAARDERWEG 19 EEMNES

Grandcafé Eemland biedt talloze mogelijkheden voor het organiseren van uw bijeenkomsten of evenementen. Onze zalen bieden ruimte voor groepen van 10 tot 300 gasten. Ons team staat klaar voor al uw wensen en een goede verzorging van uw gasten.

Tel. 035-5315864 - info@grandcafe-eemland.nl - www.grandcafe-eemland.nl

ERIC HOOFD SCHILDERSBEDRIJF

AL UW
SCHILDERWERK
IN VERTROUWDE
HANDEN

Tel. 06-518 864 13

BP KOOT

Tanken - Wassen - Shop

contactlenzen

optometrie

brillen

e e m

o p t i e k

eemoptiek.nl
info@eemoptiek.nl

035 - 621 24 99
laarderweg 44 - eemnes

de Kaasschuur
Sinds 1968

ambachtelijke kazen
www.dekaasschuur.nl

exclusieve wijnen
Laarderweg 45

heerlijke noten
3755 AL Eemnes